

Not delivered, return to:

"GLASILO"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.

Sworn circulation 30,000

Issued Every Tuesday

Terms of Subscription:
For Members Yearly... \$0.84
For Nonmembers... \$1.00
Foreign Countries... \$3.00
Telephone: Henderson 3912

Najveći slovenski tiskovnik
v Zdrženih Državah

Ishaja vsak tisk

Ima 30,000 naročnikov

Naročnina:

Za član, na leto	\$0.84
Za nečlane	\$1.00
Za inozemstvo	\$3.00

NASLOV
uredništva in upravnika:

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Telefon: Henderson 3912

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3rd, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22nd, 1918.

Stev. 36 — No. 36 CLEVELAND, O., 3. SEPTEBRA (SEPTEMBER), 1929 LETO XV. — VOLUME XV.

VESTI IZ CLEVELANDA

—Tukaj navajamo nameravane prireditve nekaterih krajevnih društev KSKJ. v Clevelandu, vršče se tekoči in prihodnji mesec:

Društvo Kristusa Kralja št. 226 bo imelo dne 14. septembra v Knausovi dvorani svojo prve vinsko trgatavo spojeno s plesom.

Društvo sv. Kristine št. 219 v Euclidu (Novi Ljubljani) bo na slovesen način blagoslovilo in razvilo svojo novo zastavo v nedeljo, dne 22. septembra, popoldne. Slavnost se vrši v cerkveni dvorani na Bliss Rd. Zvečer je na sporedu banket, potem pa ples. Cenjena naša lokalna društva so uljudno vabljeni in prošena, da se udeležijo slavnosti tega sbratskega društva.

Liga ohljskih društev KSKJ. bo priredila dne 29. septembra v Grdinovi dvorani popoldne in zvečer svoj Ligin dan. Ta dan se bo v Clevelandu prvič prikazovalo Jednotino filmsko sliko, na kar cenj. članstvo že danes opozarjamo. Vstopnice bodo kmalu v predprodaji. Zvečer se vrši tudi ples.

Dne 19. oktobra priredi društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 v Slovenskem Domu (Tabór) na Recher Ave. veliko jesensko plesno zabavo.

Dne 27. oktobra bo obhajale društvo Kristusa Kralja št. 226 obletnico blagoslovljenja svoje zastave v Knausovi dvorani s primerno gledališko igro in plesom.

—Danes se je zopet pričelo poukom po vseh farnih šolah naše clevelandске škofije. Iz tozadevnega poročila je posneta, da pohaja v razne farne elementarne šole te škofije 72,317 učencev in učenk, samo v Clevelandu jih je 47,766. Število šolskih sester, ki imajo poduk v oskrbi, znaša 1,300, katerim pomaga 240 posvetnih učiteljev in učiteljic. Mnogo uspeha vsem tem šolarjem!

—Našo slovensko metropolo zadnje čase kar radi obiskujejo rojaki in rojakinje iz drugih mest ter držav. Tako so se tukaj zadnje dni na obisku mudili trije slovenski fantje, Mr. Zefran Jr., Mr. Duller iz Chicaga in Mr. Miks iz Waukegana. Mr. Zefran opravlja že več let službo na uradniku v znani Kaspas American State banki v Chicagu in je sin predsednika društva sv. Stefana št. 1 KSKJ.

Dokaj veseli in presenečeni smo bili, ko so nas dne 26. avgusta v uradu obiskale tri pogumne in znane rojakinje iz So Chicaga. Na precej dolgo pot so se same podale z avtom. Bile so: Mrs. Louise Likovich, nadzornica KSKJ.; Miss Span in hčerka Mrs. Stanko, predsednica društva št. 80 KSKJ. Sestra Likovich je mislila, da se naš St. Clair nahaja v pravi beli Ljubljani, ker je vse slovensko.

—Na teden dni trajajočim obisku je bila v naši naselbini Miss Emilija Kušar, hčerka družine Ivan in Helene Kušar iz Berwyn, Ill.

—Dne 31. avgusta sta se v cerkvi sv. Vida poročila Mr. Jack Tomažič iz 1156 Norwood Rd. in Miss Frances Rotas, sta-

SMRTNA KOSA

JOŽE ZAVERNIK UMRL

Kakor znano, je bil, 18-letni glavni urednik "Prosvete," Jože Zavertnik po zadnji konvenciji SNPJ stopil v pokoj vsled rahlega zdravja in starosti. Živel je na svoji mali farmi v Clarendon Hills v bližini Chicaga. Dne 20. avgusta ga je zadel mrtvoud, vsled česar je postajal vedno bolj slab in dne 28. avgusta je umrl.

Pokojnik je bil star 60 let in rojen v Škofljici pri Ljubljani, Zapuša ženo, šest sinov in eno hčer. Izmed sinov je eden zdravnik, eden odvetnik edep pa kemični inženir.

Pogreb se je vršil zadnjo soboto dne 31. avgusta iz dvorane SNPJ, na Češko narodno pokopališče, kjer so bili njegovi telesni ostanki upepeljeni.

ŽRTEV DRUŽINSKEGA SPORA

Dne 18. avgusta se je v Calumet, Mich., odigrala krvava družinska tragedija, koje žrtev je postal ondi živeči rojak Jožip Simonič. Zakonska Simonič se nista dobro razumela in zastopila vsled domačih prepričanj in pretepa. To je napotilo ženo, da se je obrnila za pomoč na sodnijo, kamor je bil njen soprog označen dan poklican na odgovor. Na sodniji so ga čakali in čakali, toda obtožbenca ni bilo.

Ko se je Mrs. Simonič s svojimi otroci vrnila domov, je našla moža mrtvega, ker si je z velikim nožem prerezal žile na vratu. Našli so tudi njegovo 14 listov dolgo poslovnico pismo, kjer pokojnik izraža svojo ljubezen do družine. Navedeni dan je Simonič vstal zgodaj, šel k postelji otrok, za tem je pa izvršil samomor.

nujoča na Fairmount Blvd. Naše čestitke in mnogo sreče v novem stanu!

—Tekoči teden se poda k svoji teti v North Port, Wash., Mr. Karol W. Rotter, sin znane Rottarjeve družine v Nottinghamu (Novi Ljubljani). Ker je nadebudni Karol, ki študira za zdravnika, bolj rahlega zdravja, se bo skušal v zapadni državi Washington malo okrepčati in utrditi, da bo zatem lahko nadaljeval s svojimi študijami. Zelimo mu, da bi se povsem vrnil nazaj k svojim dragim starišem.

—V Lakeside bolnici je v petek zjutraj umrl Jos. Turk, star 33 let, doma iz Smrečja, fara Gerovo. Tu je bival 18 let. Zapuša soprogo, dva otroka in brata. Bil je član društva Woodmen. Naj počiva v miru, preostali sorodnikom iskreno sožalje!

—Dne 27. avgusta je umrl v St. Alexis bolnici rojak Anton Gerk, star šele 33 let. Ranjki je bil doma iz vasi Slivje, p. Materija. Tu je bival 7 let. Tu zapuša sina Stanley, v stari domovini pa očeta in tri brate. Naj bo ohranjen ranjkemu blag spomin, preostali sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Vsi člani naše družine bi morali biti zadovoljni, če bi bili vsi člani naše družine...

ZEPELINOV REKORD

ORJAŠKI NEMŠKI ZRAKOPLOV OBLETET VSO ZEMLJO

Zadnji čas se piše in bere po vsem širnem svetu o drzem poletu nemškega zrakoplova "Graf Zeppelin," ki si je nadel težko nalogo, da obleti vso zemljo. In ta velikiški načrt je Zeppelin srečno dovršil tekom 21 dni, 7 ur in 32 minut. Dne 29. avgusta zjutraj je dopel z 19 potniki in 41 mož posadke v Lakehurst, N. J., kjer je pričel svoj dolgi polet. Zadnji polet okrog sveta se je vršil leta 1917 in je trajal 23 dni in 15 ur.

V resnici se je "Zeppelin" nahajal med poletom v zraku samo 12 dni (288 ur in 31 minut), ostali čas se je pa porabilo za pristanje vsled dobave kuriva in živeža. Vozil je povprečno 67 milj brzine na uro. včasih pa tudi 110.

Da se je zamoglo tako dosedaj še nedosegljivi letalni rekord doseči, se je znani ameriški časnik Hearst, zavezal kriti vse tozadevne stroške, poleg tega bo dal poveljniku "Zeppelina" Dr. Hugo Eckenerju še lepo denarno nagrado.

Zeppelin je rabil za svojo rekordno vožnjo: Iz Lakehursta, N. J., čez Atlantik 42 ur in 52 minut, iz Berlina v Tokio na Japonskem 93 ur in 40 minut, iz Tokio v San Francisco 68 ur, iz Los Angeles v Lakehurst 51 ur in 57 minut; vsega skupaj je preletel 19,380 milj.

Na svojem povratku proti iztoku je "Zeppelin" plul tudi nad našim mestom Cleveland, in sicer dne 28. avgusta ob 11:13 ponoči. Na mestnem zrakoplovišču ga je nestrpno pričakovala nad 50,000 broječa množica ljudstva in mu priredila burno ovacijo.

Tako so tudi nad vse sijajno sprejeli in pozdravili kralja zraka v Lakehurstu, ko je dopel na svoj cilj.

Ze priletni Dr. Eckener, poveljnik Zeppelina je bil povabljen kot gost k predsedniku Hooverju v Washington, kjer ga je Hoover prisrčno sprejel in mu čestital na doseženem uspehu. Na Pennsylvania Ave. v Washingtonu so Eckenerja v triumfu peljali v Belo hišo k predsedniku. Dr. Eckener se namerava šele v nekaj dneh napotiti proti Nemčiji, kjer ga pričakuje gotovo sijajen sprejem. Zeppelin je pa že na potu proti domu. Tako so dandanes Nemci dosegli rekord v zrakoplovstvu in tudi z najhitrejšim parnikom na morju (Bremen).

HITRA VOŽNJA PARNIKA

Dne 28. avgusta je priplul v Cherbourg, Francija, iz New Yorka novi nemški brzoparnik "Bremen" in zopet dosegel svoj rekord. Atlantski ocean je prevozil v štirih dneh, 15 urah in 42 minutah. Ker je imel ta parnik tudi pošto za Nemčijo, so naložili vreče z 10,000 pismi na posebni parniški aeroplan 90 milj oddaljeno od onega pristanišča, da so bila pisma tem preječi dostavljena.

CERKVENA SLAVNOST

ODPRTO PISMO IN VABILO

Ker ne znamo naslovov vseh naših bivših faranov in začetnikov, zato je moramo potem listov povabiti vse ostale še živeče farane in začetnike naše župnije sv. Jožefa tukaj v Forest City, Pa., na nameravano veliko farno slavnost. Veliko jih živi sedaj v Clevelandu, O., Wyoming Valley in drugod. Torej vas tem potom vse uljudno vabimo, da pridete nazaj k nam za en dan in to bo dne 15. septembra, na tretjo nedeljo t. m. na slovesno praznovanje 25-letnice naše fare.

Upamo, da se boste zopet sešli v naši naselbini vsi skupaj označeni dan. Morda ali gotovo namerava marsikateri iti za en dan ali več na letošnje počitnice, oziroma kam na obisk. Vzemite si torej ta dan in pridite k nam. Pričakujemo vas. Pričakuje vas vsa župnija, za katero ste tudi vi tako pošteno delali. Pridite, da se zopet enkrat skupno razveselimo in to na 25-letnici naše župnije sv. Jožefa v Forest City, Pa. Ze vnaprej vam kličemo: Iskreno dobro došli!

Odbor.

OSEBNA VEST

Rev. Anzelm Murn, župnik fare sv. Stefana v Chicagu, Ill., se je te dni podal v znani sanatorij Mayo Brothers v Rochester, Minn. Zelimo mu, da bi ondi dosegel preljubo zdravje in se kmalu vrnil nazaj k svojim faranom.

NAJLEPŠE CERKVENO ZVONENJE

V dveh stolpih cerkve Matere Božje, pri sv. Heleni na Angleškem (Lancashire), so dne 4. avgusta, 1929 na slovesen način blagoslovili skupino 47 zvonov, katero se smatra za največjo in najlepšo na vsem svetu. Ti zvonovi tvorijo štiri oktave, ter se lahko nanje proizvaja vsako melodijo. Najtežji tehta štiri in pol tone, najmanjši pa samo nekaj funtov. Zvonove so kupili farani označene cerkve v spomin 100-letnice katoliške emancipacije na Angleškem.

JAKO ZAPOSLEN TAJNIK

V mestu Philadelphia, Pa., živi mož, katerega bi lahko nazivali za prvaka vseh tajnikov na vsem svetu. To je Mr. Lewis Neilson, tajnik znane Pennsylvania železniške družbe. Navedenec opravlja namreč tajniške posle 94 raznih organizacij.

AVTOMOBIL IN GARAŽA ZA \$200

Neki newyorški list poroča, da se bo lahko kmalu od neke tvrdke po pošti naročilo povsem novi avtomobil in garažo za \$200. Takozvani "baby" avtomobil je izumil J. B. Martin, lastnik tvornice aeroplanov v Garden City, N. Y. Novi avtomobil, samo za eno osebo, bo širok samo 60 palcev. Z njim se bo lahko prevozilo 60 milj na uro z eno galono gasolina. Za odposiljatev bo obit s posebnim zabojem, ki bo za eno lahko služil kot garaža.

NEMIRI V PALESTINI

Jeruzalem, Palestina, 28. avgusta.

—Zadnje dni nastali verski spor med Arabci in židi v tem mestu se bliža h koncu vsled nastopa in pritiska vojaštva. Danes patrolira po mestu nad 6,000 angleških vojakov in mornarjev, ki vzdržujejo red. O resnih spopadih med Arabci in židi prihajajo še poročila iz drugih mest Palestine; tako je bilo v bližini Jaffe večeraj 15 židov in Arabcev ubitih. V Haretu so Arabci začeli pleniti in zažigati hiše tamkajšnjih židov, nakar je vmes poseglo vojaštvo; pri tem spopadu so bile ubite štiri osebe, ranjenih pa 57.

Iz Londona se sémkaj poroča, da bo angleška vlada napela vse sile in moči, da zatre zadnji verski boj med Arabci in židi v Palestini. Na lice mesta je bilo zopet odrejenih več bojnih ladij z vojaštvom.

Nepričakovani krvavi dogodi v Palestini so razburlili ves svet, osobito pa židovsko javnost. Razne židovske organizacije pošiljajo svoje proteste napram angleški vladi, ki trpi krvavo klanje njih rojakov židov v Sveti deželi. Iz Amerike prihaja poročilo, da je pripravljeno nad 10,000 židov, ki se služili v zadnji svetovni vojni, iti na pomoč svojim bratom v Jeruzalem.

V obče pripisuje časopisje širom sveta glavno krivdo angleški vladi, ker ima slabo upravo v Palestini.

New York, N. Y., 29. avgusta. — V veliki dvorani Madison Square Garden se je sinoči vršilo veliko protestno zborovanje napram krvolitju židov v Palestini. Javnega shoda, na katerem je bilo okrog 25,000 oseb, večinoma židov se je udeležil tudi senator Borah iz Idaho. Navedenec je ostro napadal nastop Arabcev v Palestini, ki na neopravičen način morijo žide. Na tem zborovanju je bilo tudi predčitano pismo predsednika Hooverja, ki omenja, da bo treba za zaščito prebivalcev Jeruzalema več pozornosti in na to bo tudi naša vlada Anglijo opozorila. Na shodu je bilo sestavljenih več resolucij in odposlanih na pristojna mesta.

HOOVER BO PODARIL SVOJE LETOVIŠČE

Ko se je predsednik Hoover pred nedavnim vrnil s svojega letovišča ob reki Rapidan v Blue Ridge gorovju v državi Virginia, je naznanil, da hoče to svoje privatno zemljišče podariti narodu. V prvi vrsti naj bi ga imeli bodoči predsedniki na razpolago za počitnice, poleg tega se bo isto proglasilo za Shenandoah Narodni park. Označeno krasno ozemlje obsega 164 akrov.

IZDELOVANJE AEROPLANOV V AMERIKI

Tekom prve polovice leta 1929 je bilo v raznih tovarnah Združenih držav za promet izdelanih 3,381 aeroplanov skupni vrednosti \$23,455,000.000. Nevečevši motorje. Od teh se rabl 2,854 aeroplanov v trgovske svrhe, ostale je pa naročila vlada za vojaštvo.

PARNIK SE POTOPI

MEGLA POVZROČILA NESREČO. 73 OSEB POGREŠANIH

San Francisco, Cal., 30. avgusta. — Ko je bil sinoči izletniški parnik "San Juan" na potu proti Los Angeles s 110 potniki, je v gosti megli vanj zadel tovorni parnik "S. C. T. Dodd," da se je tekom pet minut potopil. Katastrofa se je pripetila okrog polnoči blizu Pigeon Point, 12 milj oddaljeno od obrežja in 50 milj v južni smeri od tukaj.

Ponesrečeni parnik "San Juan" je bil star že 47 let, vodil ga je kapitan Asplund, ki je z njim vred utonil. Na parniku je bilo 65 izletnikov in 45 mož posadke. Parnik "Dodd" je še pravčasno rešil iz vode 27 izletnikov, neki drugi parnik pa 10, pogreša se torej še 73 oseb ponesrečenih vsled te kolizije.

Ker je bila istočasno silno gosta megla na morju, je bilo iskanje ponesrečenec z rešilnicami čolni zelo težavno. Mnoge je pa zajel moraki val, še ko so spali v svojih kabinah. Borba za življenje in rešitev je trajala samo pet minut, kajti v tem kratkem času se je potopil. Grozne panike na tem parniku pred potopom ni mogoče opisati.

Očividci, oziroma rešeni potniki ne morejo prebraviti junastva kapitana Asplunda, ki je do zadnje minute stal na krovu za tem se pa v parniku vred pogreznil v valove.

Do danes opoldne niso na kraju te katastrofe našli še nobenega trupla ponesrečenec, ker so jih gotovo valovi odnesli na visoko morje.

ZGODOVINSKA MIZA PRODANA

Starinarska tvrdka Duveen Brothers v New Yorku je nedavno kupila od nekega trgovca v Parizu zgodovinsko pisalo mizo, pri kateri je sedel in se posvetoval pokojni Napoleon s svojimi maršali. Cena te mize je znašala \$15,600.

461 STOPINJ MRAZA POD NIČLO

Nedavno je profesor kemije Layden univerze na Holandskem, W. H. Keelson pri svojem eksperimentiranju dosegel dosedaj najnižjo stopinjo mraza pod ničlo na Fahrenheitovem termomeru in sicer 461 stopinj. Pri tem je stisnil 200 kubičnih centimetrov tekočega helija v četrt litra prostornine.

JOHN COOLIDGEVO STANOVANJE

V par tednih se bo John Coolidge, sin prejšnjega predsednika poročil. V ta namen je najel v predmestju Westville stanovanje, obstoječe iz štirih sob, za kar bo plačeval \$78 najemnine na mesec. Kakor znano, je mladi Coolidge kot klerik vposljen v glavem kjer je sprva zaslužil \$30.16 tedensko.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODELEK!

RAZNE VESTI

NASELJEVANJE V KANADI

Tekom zadnjih 12 mesecev se je vrnilo nazaj 33,798 Kanadčanov, ki so se svojačasno iselili v Združene države. Ti pravi, da je doma najboljša. Poleg tega se je v tem času v Kanadi za stalno naselilo nekaj nad 30,000 Amerikancev iz Združenih držav. Skupno število novih naseljencev v Kanadi tekom 12 mesecev znaša 167,722 došlih iz raznih svetovnih delov. V provinci Ontario se jih je nastanilo 47,650, Manitobi pa 57,651 ostali so razdeljeni po drugih provinciah.

UMETNI BOMBAŽ

Nedavno je dopel v New York angleški kemist Dr. C. J. Thornton, ki je na otoku Guiana izsledil nove vrste vlakno za pridelovanje umetne bombaževine. To rastlino bo treba kemičnim potom pretvoriti, da bo njeno vlakno uporabljivo. Tako pridelani umetni bombaž bo po zahtevi Dr. Thorntona boljši in cenejši od naravnega. Neka družba je že kupila 70,000 akrov zemljišča v Floridi, kjer bodo poskušali s kultivacijo umetnega bombaža.

LETNA VPORABA GAZOLINA V AMERIKI

Leta 1926 se je v Združenih državah porabilo 9,788,983,560 galon gazolina za razna motorna vozila (avtomobile in trucke). Od te ogromne množine je bilo samo 1,900,000,000 galon davka prostih.

STRIC SAM IMA DOSTI DENARJA

Dne 29. junija t. l. je znašalo skupno premoženje 7,536 Narodnih bank širom držav, vaterši Alasko in Hawaii \$27,440,228,000.

NA STAROST POSTAL ODVETNIK

V Los Angeles, Cal., živeči John P. Courtney je nedavno obhajal zlato poroko. Pri tej priliki je promoviral tudi za odvetnika, na koji poklic se je pripravljval več let. Courtney je letos obhajal svoj 74. rojstni dan.

NAJVEČJI VISEČI MOST NA SVETU

Med gornjim delom mesta New York (Manhattan) in Palisades v New Jersey gradijo čez reko novi viseči most iz debele žice, ki bo največji te vrste na svetu. Dolg bo 7,800 čevljev, visok pa 500. Stroški istega bodo znašali \$60,000,000 in bo dovršen leta 1932.

ŽENSKÉ, PRIJATELJICE TOBAKA

Neka dominikanska sestra, ki deluje že več let kot misijonarka med črnci v Severni Rhodesiji v Afriki, poroča, da so tam ženske bolj strastne kadilke tobaka kot moški. Ob nedeljah se po dovršeni službi božji postavijo ženske v vrsto in pričnejo kaditi kakor za stavo. Nabasana gorčica pipa ali dolga cigareta roma od ene do druge, da se valji gosti dim tobaka v zrak. V oni naselbini pričnejo tudi otroci kaditi, ko dopolnejo deseto leto.

Društvena Naznanila

Društvo Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Članstvu našega društva se naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 8. septembra popoldne v navadnih prostorih. Ker se vroči dnevi tekočega poletja pojenjali, je pričakovati, da se bo ste zdaj v večjem številu udeleževali mesečnih sej, da se bo kaj več in bolje ukrenilo za do brobit društva in Jednote.

Kakor ste čitali v zapisniku polletne seje glavnega Jednotnega odbora in sklep istega, ste razvideli, da je razpisana velika kampanja za pridobivanje novega članstva v mladinskem oddelku. Ta kampanja bo trajala do 1. avgusta prihodnjega leta, torej tik pred začetkom prihodnje konvencije. V tej kampanji moramo dati v prvi vrsti posebno pozornost naši mladini, oziroma mladinskemu oddelku, da pridobi Jednota z združenimi močmi 5.000 novih članov in članic.

Ce primerjamo pri našem društvu odrasli oddelki, broječ članstva, mladinski pa samo 278, razvidimo, da je pri našem društvu še precej takih članov, oziroma družin, ki še nimajo svojih otrok vpisanih v našem mladinskem oddelku. In ker so tekom te kampanje novi člani in članice tega oddelka prosti vseh prispevkov prvi mesec, in vrh tega dobite še 25 centov nagrade za nove člane (za štiri en dolar), je priporočljivo, da bi vsi oni, ki še nimajo svojih otrok vpisanih v tem oddelku, iste sedaj vpisali; s tem boste tudi društvu pripomogli do častnega mesta ob za ključku kampanje.

Nerad, toda primoran sem zopet svojo staro pešem ponavljati zaradi zaostajanja plačevanja mesečnih asesmentov. Ker bo treba kmalu sestaviti tretji četrtletni račun, torej uljudno prosim vse one, katerih se ta opomin tiče, da bi poravnali zaostali dolg in da bi bili v bodoče bolj točni; ravnanje se po določbi in zahtevi društvenih ter Jednotnih pravil. V nasprotnem slučaju naj si morebitne posledice vsak sam sebi pripiše. Ker je društveni odbor strogo navezan držati se pravil in zaključkov sej, tako je tudi članstvo dolžno ista spoštovati, saj so pravila za vse enaka.

Nadalje opominjam vse one člane, katerih otroci (člani) mladinskega oddelka dopolneje 16. leto starosti, da jih takoj z nastopom te starosti prepišejo v aktivni oddelki, kajti z nastopom 16. leta ne morejo več spadati v mladinski oddelki. V slučaju kake nesreče so torej nepravilni do podpor, oziroma do posmrtnine iz tega oddelka. Prosim vas torej, da to vpoštevate, kar bo edinole v vašo korist.

Z bratskim pozdravom
Math Pavlakovich, tajnik.

Društvo Marije Čistege Spočetja, št. 80, South Chicago, Ill.

Bolj redki dopisi in naznanila prihajajo iz naše southčikaške naselbine to leto, menda zato, ker ni posebnih novic in ni pravega življa, ker društva ne prireajo piknikov kot prejšnja leta, ko še ni bilo prohibicije. Zdaj se vršijo društvene prireditve večinoma v dvorinah v ožjem družabnem krogu.

Nekaj posebno imenitnega se pripravlja za 20. oktobra t. l., ko bo naše najstarejše žensko društvo v South Chicagu (Marije Čistege Spočetja, št. 80 K. S. K. J.) obhajalo 25-letnico svojega obstanka. Na to redko slavnost bodo vsa lokalna in bližnja društva pravočasno povabljeni, tako tudi glavni uradniki in uradnice K. S. K. Jednote.

Za to slavnost je društveni odbor že pridno na delu. Z veseljem moram poročati, da se je za oglašanje našo Spominako knjigo in program nabralo že čez \$100. In ker se naše vrle odbornice toliko na to trudijo, se prosi tudi druge članice, da bi sodelovale roka v roki in nam priskočile na pomoč. V enakem smislu apeliramo tudi na naš športni klub (St. Mary's Young Ladies and Girls Athletic Club No. 80 KSKJ), da bi se vneto izkazale za to pomembno slavnost.

Slavnost se bo začela označiti dan takoj po 10. sv. maši, ki bo peti in z leviti.

Naznanjam tudi članicam, da je Mrs. Rosie Zierle pri volji nam dati svoj avtomobil na razpolago ves čas za predprave naše nameravane slavnosti. Za to ji že danes izrekam v imenu društva iskreno za hvalo.

Dalje prosim vse naše članice, da bi se pri tej priliki zavzele za marljivo agitacijo v pridobivanje novih članic. Vsaka naj skuša pridobiti saj eno novo kandidatino za društvo do tega časa, ko se vrši naša velika slavnost.

Želim tudi, da bi se polnoštevilno udeležile prihodnje seje, da se kaj koristnega ukrene. Toliko glede naših društvenih zadev.

Naj še omenim, da je imela naša fara sv. Jurija v nedeljo dne 18. avgusta romanje ali izlet na ameriške Brezje. Kakor vsako leto, je bila tudi letos udeležba velika in krasno vreme za tako prireditve.

Osebnosti: Občeznani rojak Rudolf Mertich član Booster kluba št. 44 KSKJ se je navešil žal samskega življenja, ker je dne 24. avgusta stopil v zakon s svojo izvoljenko. Žal, da mi je njeno ime neznan. Bilo srečno! Naše iskrene čestitke novoporočencema.

Nedavno so bile v naši naselbini na obisku in počitnicah ugledne rojakinje iz Eveletha, Minn., Mrs. T. Lovšin in Mrs. K. Fritz. Domov proti divni Minnesoti so se vrnile dne 23. avgusta. Upam, da so tja srečno dospole. Na zopetno svidenje!

K sklepu tega naznanila in dopisa pozdravljam vse članice našega društva, ter se jim priporočam, da bi složno in marljivo delovale, da bo slavnost naše društvene 25-letnice tem lepše izpadla.

Dalje se prosi vsa lokalna in bližnja društva, da ne bi isti dan (20. oktobra t. l.) prirejale la kake veselice, da se jim bo mogoče udeležiti naše slavnosti, za kar se jim že vnaprej toplo priporočam in zahvaljujem. — S pozdravom Margaret Stanko, predsednica

NAZNANILO

Članom društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

Vsi člani ste vabljeni na društveno sejo dne 8. septembra ob pol deseti uri jutraj v šolski dvorani. Resignacija bivšega blagajnika je bila podana društvenemu uradu in bila je sprejeta. Zatorej naj se vsak član zaveda, da pride na sejo, da zamoremo izvoliti zmogljivega blagajnika.

Tudi več drugih raznih točk bo na dnevnem redu in vsak član, kateri se kaj zanima za društveni napredek in uspeh, naj se gotovo udeleži te seje. S sobratskim pozdravom Joseph Zorc, tajnik.

Vsi člani vaše družine bi morali biti zavarovani pri naši Jednoti.

Solventnost mladinskega oddelka naše Jednote znaša 156.50%.

DOPISI

NAŠ MLAT V KRAŠNO SEVERNO MINNESOTO

Članom društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

S mojo, tudi v Jolietu živčo sestro Mrs. Ano Grahek sva se odočila, da greva z avtomobilom na kratke počitnice proti Minnesoti, in sicer v Hibbing, kjer živi še več let najun brat Jakob Stukel, ki je bil eden izmed prvih, ki se je oprijel kmetijstva v ondnotnem kraju, kjer je številno železnih rudnikov. Načrt se mu je posrečil. Njemu je kmalu zatem sledilo še več drugih Slovencev, ki se bavijo danes z mlekarstvom in poljedelstvom na farmi. Moj brat Jakob se je posebno zanimal za pridelovanje krompirja, in baš krompir ga je povzdignil do častnega naslova "Krompirjev kralj" (Potatoes King), ko je dobil prvo nagrado na razstavi St. Louis okraja za najbolj debel krompir v tem okraju in okolici. Kjer moj brat živi, tri milje iztočno od Hibbinga in šest milj južno od Chisholma, imenujejo Amerikanci to naselbino Krompirville ali Spudsville, samo radi izredne debelosti in velikega pridelka krompirja na bratovi farmi.

Lahko si predstavljate, da je bil naš skupen sestanek po dolgih 15 letih prav vesel in prigrčen. Tako smo tudi skupno obhajali god ali imendan brata Jakoba in sestre Ane.

V nedeljo zatem je bila v hibbinskem angleškem listu razglašena novica o našem sestanku. Že v soboto večer in v nedeljo je nas prišlo obiskat mnogo prijateljev, starih in mladih. Sestali smo se v Spudville dvorani, katero je mojstrsko izdelal iz samih hlodov moj brat Jakob na svoji farmi. Spored zabave se je pričel v nedeljo popoldne. Avtomobil za avtomobilom je prihajal in napolnil bližino te originalne dvorane dvorane. Vsak gost ali obiskovalec je imel zadej na svojem avtomobilu kovček. Kar čudil sem se, od kod je prišlo skupaj toliko fine rudeče tekočine in kje raste grozdje v Minnesoti. Družba ali množica je bila velika, moških in žensk. Jakobova žena in sestra Ana sta se začeli spogledovati: Kaj bo pa zdaj? In res v 20 minutah je bil okusen prigrizek že na mizah za vse dovolj in sicer: potice, kolače, domačega peciva, puranov, svinjetine itd. Kuharice so bile sprva v škripih radi velikega števila gostov, potem so bile pa vesele, ko so bili vsi udeleženci izobno postreženi.

Brat Jakob je predlagal preden se je družba vsedla okrog miz, da naj vsak moški pod pazduho pelje na določeni prostor svojo boljšo polovico. In tako smo korakali po vrsti pod voditeljstvo in maršalom Mr. John Schweigerjem, med tem, ko je Josip Stukel igral na svojo harmoniko znano Radeckijevo koračnico. Vseh skupaj je zasedlo mize okrog 150 oseb; kakor na kaki veliki ženinini.

Po izobnem okrepčilu se je začela v dvorani zabava s plesom. Med odmorom je za nekaj časa brat Jakob nastopil in pozdravil vse goste zahvalivši se jim za obisk. Izrazil je svoje veselje in navdušenje, ker se nahaja zopet ne veselem sestanku dveh bratov in sestre. Nato je izročil stoloravnateljstvo Mr. Lamutu, ki je svojo nalogo izobno rešil. Na tej slavnosti so bili tudi vsi odborniki društva Friderik Baraga, št. 93 K. S. K. Jednote iz Chisholma, Minn., mnogo trgovcev in neki pevski zbor. Jaz sem moral občudovati njih nastope in govore, ker nisem pričakoval, da so tako zmogni. Moje čestitke vam zato.

Pri tej priliki so pozdravili mene podpisane kot ustanovnika in prvega predsednika K. S. K. Jednote pred 35 leti, mo sestro Ano, soprogo John

Graheka, veličnega glavnega blagajnika K. S. K. Jednote in vse sedanje glavne odbornike, želeči tej naši organizaciji mnogo uspeha in napredka. Nato se je zopet razvila plenna zabava, trajajoča do 11. zvečer, nakar se je družba veselo razšla proti domu.

Naše potovanje iz Jolietu proti zverozapadu je bilo zelo prijetno. Spotoma smo si ogledali tudi znani Ravinia koncertni park nedaleč od Chicaga, kjer poje naša Lizika Grahek z Metropolitan operno družbo v poletnem času, v zimskem pa v mestu New York. Zatem smo obiskala brata Math Stukla v Milwaukee, Wis., in Math Simonicha v Sheboyganu. V nedeljo smo dospeli na Willard, Wis., kjer je zelo lepa slovenska napredujoča farmarska naselbina. Naši rojaki imajo tam lepa moderna gospodarska poslopja; imajo aglinega in dobrega župnika Rev. Novaka, lično cerkev, župnišče in druga cerkvena poslopja. Na obrazih Willardčanov sem čital popolno zadovoljnost. Vsi so šli nama gostoljubno in prijazno na roke v vseh ozirih.

Potem smo se podali čez ves gornji Wisconsin na Superior. Proti Duluthu in Hibbingu, da smo dospeli k bratu Jakobu.

Po dvadnevem odpočitku smo se napotili v Ely, Minn., na obisk naših sorodnikov Josip Skala in drugih prijateljev. Od tam nazaj v Tower, kjer je naš sorodnik Jakob Skala in več prijateljev. Mudili smo se tudi v Aurori na Gilbertu, Virginiji, Chisholmu, Hibbingu in Grand Rapids. Temu je sledil zopet dvadnevni odpočitek pri bratu. Nato smo šli obiskat 50 milj dodaljeno slovensko farmarsko naselbino Greaney, Minn., kjer živi okrog 50 slovenskih družin. Vsi dobro napredujejo in se bavijo z mlekarstvom ter živinorejo, ker je dosti sena. Tudi ti naseljenci so zelo gostoljubni. Imajo prijaznega župnika Rev. Sedeja, krasno cerkev in župnišče na lepem, malem ravnem hribčku. Hvala vam za vso nama izkazano naklonjenost!

Pa sva s sestro sklenila podati se še malo bolj proti severu na skrajno severno mejo Združenih držav v International Falls. To je precej lepo in snažno mesto, toda Slovencev menda ni tamkaj. Za vožnjo čez most v Kanado sem plačal z avtomobilom 60 centov. Dospeli na drugo stran, zapazim velik napis: "Beverage for Sale Here." Ker sem bil kot novodošlec v tem kraju, nisem znal, kako bi bilo treba ravnati, da bi se prišlo kaj v dotiko z ječmenovim produktom te pivovarne, pa sva si s sestro ogledala zatem lepo mesto Fort Francis, kjer je številno žag in nakopičenega lesa za izvoz. V hotelu Rainy Lake sva si s sestro malo okrepčala želodec in grlo; samo kanadsko pivo je bilo premočno zame, ker sem se istega v dobi ameriške prohibicije odvadil. Tu sem se spominjal naše nekdanje znane pivovarne na Scott St. v Jolietu. Kje so oni časi?

Od tam sva se čez oni most zopet nazaj proti Hibbingu odpeljala in prevozila 150 milj dolgo pot. Na meji, oziroma onstran mosta nisva imela nič tihosti z finančnimi stražniki, saj ni bilo nič protipostavne pijače na najunem avtomobilu. Vožnja nazaj je bila naravnost divna po lepi cesti, obdani na obeh krajih s krasnimi jezери, izletniškimi kočami, kopalisci in mnogo izletniki; tudi gazolinških postaj je mnogo in malih restavrantov za okrepčila.

Preteklo je 34 let, ko sem bil na konvenciji K. S. K. Jednote v Tower, Minn. Takrat sem se vozil po železnici in nisem videl kaj takega kot sedaj na vožnji z avtomobilom. Res, potovanje z avtomobilom je danes hvalavredno. Mislim, da tako lepih cest, osobito tako le-

pih šolskih poslopij ni nikjer drugje v Ameriki kot so v St. Louis okraju v Minnesoti, na Iron Range.

K sklepu naj omenim, da imam gorečo željo vae vse zopet kmalu obiskati tamkaj na Willardu in v Minnesoti. Lepa hvala za prijazen sprejem vsem skupaj, posebno pa mojemu bratu Jakobu in njegovi soprogi in celi družini. Iskreni pozdrav!

Josip Stukel in njegova sestra Ana Grahek, 1006 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Colorado Springs, Colo. — Podpisana sem se srečno vrnila domov z obiska pri moji sestrini iz Ely, Minn. To je bilo dne 14. avgusta t. l. Po dolgi dobi tridesetih let, kar se nisva videli, sva bile vse vesele, ko sva si zopet segli v roke. Rekla bi, da skoraj nisva ene druge več poznale. Tako sem tudi prvokrat videla njenega moža in otroke.

Kar se tiče mojih znancev in domačinov iz stare domovine, živčih sedaj na Ely, smo se marsikaj pomenili o nekdanjih starih, srečnih časih.

Dne 4. avgusta so imeli otroci na Ely prvo sv. obhajilo; bilo jih je 150, med temi je bil tudi eden moje sestre. Popoldne je pa prišel Mr. Louis Fink s svojim lepim avtomobilom, da nas je vozil po okolici mesta okrog krasnih jezer. Meni se je ta izlet zelo dopadel. Potem smo se s sestro vrnili nazaj v mesto.

Naselbina Ely se lahko ponaša, ker ima tako zavedne in napredne Slovence. Skoro vsa trgovina in vsa podjetja so v slovenskih rokah in tudi mestna uprava. Lepo je in hvale vredno, da tam skoraj vsi radi slovensko govore. To se mi je zelo dopadlo, kot v stari domovini. Delavske razmere na Ely so še precej povoljne. Pohvalno se moram tudi izraziti, ker tamkajšnji rojaki radi čita slovenske liste. V vsaki hiši vidite kak slovenski list, ponekod pa kar po dva, tri ali štiri.

Dne 12. avgusta je bilo pa žalostno zame, ko sem se začela poslavljati od mojih sorodnikov in znancev. Osobito tedaj, ko sem segala v roke svoji sestri, svaku in otrokom. Bila sem tako ganjena, da se sploh nisem zavedala, kedaj sem šla na vlak.

Draga mi sestra in svak: Tem potom se obema še enkrat lepo zahvaljujem za vso prijazenost, gostoljubnost, postrežbo ter trud, ki ste ga imeli z menoj. Bog naj vama poplača to dobroto, kajti jaz se ne morem zadosti zahvaliti. Tako izrekam tudi lepo zahvalo drugim znancem in domačinom, s katerimi sem se tamkaj sešla. Vsakega posebej ne morem tukaj označiti. Z Bogom! Imejte se dobro in na zopetno svidenje! S pozdravom

Mary Papesh,
2402 Bott Ave

POROČILO IZ DOMOVINE

Mlado slovensko dekle, dobro znano v Chicagu, Miss Mary Janesh, piše iz Ljubljane Cunhard kompaniji:

"Čestitati vam moram, kako ste organizirali in izpeljali ta izlet v Jugoslavijo, kajti vsem ste zelo ugodili z njim. Na Aquitaniji smo bili vedno izvrsno postreženi, cela skupina se je sprijateljila in potovali smo skupaj do Ljubljane, kjer je večina od nas prebila nekoliko dni in delala izlete h krasnemu blejskemu in bohinjskemu jezeru in na razne druge kraje.

"Krasna slovenska dežela je ana izmed najlepših v Evropi, a vendar je tak malo obiskana od Amerikancev. Potovali smo pri dnevu skozi Švico in Avstrijo, katerih lepoto tako naglašajo Amerikanci, in vendar, nobena izmed teh dežel se ne more primerjati z divnimi in čudovitimi slovenskimi Alpami, jezeri

in rekami. Slovensko ljudstvo je hvaležno Cunard Co. za ta izlet in upa, da jih bo priredila še več podobnih in pripeljala še več obiskovalcev v to čudovito deželo in k temu gostoljubnemu slovenskemu ljudstvu.

"Vai potovalci smo nad vse hvaležni Mr. Krmptiču, voditelju izleta in vsem drugim uradnikom za tako užitekpolni izlet in prepričani smo, da boste imeli priliko postreči še več drugim Slovincem.

PITTSBURŠKE VESTI

—Kakor skoro vse slovenske naselbine širom držav rade poročajo o eni ali drugi društveni slavnosti, tako smo tudi tukaj, v našem zakajenem Pittsburghu nedavno obhajali 20-letnico obstanka uglednega samostojnega podpornega društva "Slovenski Orel." To praznovanje se je vršilo dne 18. avgusta, 1929.

Kakor znano, ima označeno društvo svoj lastni dom na 5134 Carnegie Ave. že od leta 1921. Posestvo se nahaja na 100 štirjaskih čevljev velikem zemljišču, obdano z železno ograjo in gostim drevjem.

Popoldne označenega dne se je zbralo članstvo v tem domu, ki je bil ves lepo okrašen z ameriškimi zastavami in primernim napisom na pročelju, da Slovenski Orel danes obhaja svojo 20-letnico.

Ob 4. uri popoldne se je članstvo uvrstilo pred domom, da je bila vzeta slika vseh navzočih še živčih ustanovnikov, prvih uradnikov in ostalega članstva Orla, ki bo ostala za trajen spomin na ta jubilej.

Zvečer ob 8:30 se je pričel slavnostni banket, na katerem so bila zastopana vsa pittsburska društva, kajti uradniki istih so tudi člani Orla. Zastopniki organizacij in društev so bili pozvani k besedi po društvenem predsedniku bratu Petru Balkovec, ki je spretno vodil program tega večera. Gotovalo bo ta jubilej ostal vsem omni v prijetnem spominu, ki so se ga udeležili. Društvu "Orel" želimo, da bi na enak in še na lepši način obhajal svoj srebrni jubilej!

—Dne 28. avgusta sta se v slovenski cerkvi poročila Josip Krotec in Ana Vidina, hči dobroznanega rojaka Mihaela Vidina. Ženinina se je vršila na nevestinem domu v velikem krogu sorodnikov in prijateljev. Mlademu paru želimo mnogo sreče v zakonskem stanu.

—Dne 22. septembra, 1929 se bo vršila slavnostna otvoritev novega odra ter povečanja Slovenskega Doma na 57. in Butler cesti, ki je sedaj moderno preurejen z vsemi pripravi za poslovanje. Dozidano je stanovanje za upravnika ali hišnika doma in prenočišče za potnike. Tako je dovršen tudi novi krasen povečan oder. Vse to delo so imeli v rokah slovenski podjetniki. Dozidavo doma je izvršil naš znani stavbenik Dekleva iz Canonsburga, Pa., delo novega odra je pa izdelal slikar Josip Likar iz Clevelanda Ohio. Barvanje (pleskanje) sta izvršila domača podjetnika Barilar in Oblak. Tako je sedaj naš Slovenski Dom moderno dovršen. Lahko bo odgovarjal za vse prireditve iger in veselice; na razpolago bo tudi imel več sob za društvene seje in nekaj sob za prenočišča potnikov.

Poročevalec.

PO NESREČI POSTAL MILJONAR

Na Holandskem je nedavno umrl ustanovitelj velikega tobačnega podjetja na Sumatri "Deli Tabak Co." Nienhyns. Tega moža je nesreča napravila za mnogokratnega milijonarja. Kako? Nienhyns se je pred 65 leti kot 20-leten mladenič odpravil na Javo, da bi poizkušal svojo srečo. V uradu neke holandske družbe je dobil prvo službo. Toda niso bili zadovoljni z njim ter so ga odpustili iz službe. Ker ni mo-

gel dobiti drugega mesta, se je vdnjal pri arabškem trgovcu s konji, ki ga je poslal na majhni ladji s transportom konj v Singapore. Neugodni vetrovi so pa vrgli ladjo na močvirno obaloDeli, tedaj je nepreiskane-ga vzhodnega dela Sumatre.

Nienhyns je bil prisiljen zapustiti ladjo in gaziti preko močvirja na kopno. Tam so ga sprejeli domačini, ki so ga odvedli k svojemuo sultanu. Le-ta ga je na svojem tronu — vrču za olje — zelo prijazno sprejel in mu gostoljubno ponudil domačo cigareto. Vonj te cigarete je bil tako čudovit, da je Nienhynsa navdušil. Vprašal je sultana, kje je dobil ta tobak, nakar mu je sultan ponosno pokazal po pokrajini, češ, vse tod raste tobak divje. Nienhyns je vedel dovolj. Porabil je prvo priliko in se odpeljal nazaj na Holandsko, kjer je v zvezi z uvoznikom indijskih dišav Janssenom v Amsterdamu in bivšim kolonijalnim ministrom Cremerjem ustanovil delniško družbo "Deli Tabak Co." Podjetje je sijajno uspevalo in se razvilo v eno največjih na Sumatri.

PREMETEN SERIF

Iz okrajnega zapora v Grand Rapids, Mich., je nedavno pobegnil 45-letni jetnik William Skelcher med časom, ko je kosil travo v bližini ječe. Begunca so par dni zatem ujeli in dovedli nazaj na varno. Da ne bo imel v bodoče več skušnjav glede bega, mu je šerif Patterson na noge pritrdil železno kroglo in verigo, da na ta način zopet opravlja posel jetniškega kosca.

KAZNOVANA BAHAVOST

Neki londonski trgovec je imel vsega, kar si je kdo po-želel. Nikdar ni bilo slišati, da bi bil rekel, te ali one stvari nimam. Nekega dne je vstopil v trgovino mož, ki je vprašal, ako imajo hlače za moškega, ki ima samo eno nogo.

"Seveda, seveda," je hitel trgovec zatrjevati. "Kakšne vrste pa želite?"

"Salonske hlače, najboljše kvalitete, ki jih imate."

Trgovec je izginil v ozadje trgovine, poiskal par najbolj-ših hlač, vzal škarje v roke ter odrezal desno hlačnico. Nato pa je prinesel v trgovino ter položil pred kupca.

"Da, da, take vrste bi rad. Koliko po stanajo?"

"Trideset šilingov."

"Dobro! Dajte mi jih en par, toda z odrezano levo hlačnico."

Trgovec je omedlel.

ZAHVALA

Zdolej podpisani se z žalostnim srcem zahvaljujem vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, posebno Mr. in Mrs. Grebenc iz Colorada, ki so se potrudili in prisostvovali ob času pogreba moje pokojne soproge

MARIJA TROJER
rojena Žnidaršič,

doma iz Dobrepolja, fara Videm Pokojnica se je dne 27. junija zdrava in korajžna peljala s poulično karo na obisk k prijateljem v naselbino Opportunity, šest milj oddaljeno od našega mesta. Vrnivša se nazaj v Anacondo, se kara ni vstavila pred njeno hišo. Ko je hotela menda doli iz kare stopiti, je pa padla vznak na cesto ter se pri tem tako poškodovala, da je drugi dan, dne 28. junija umrla v bolnišnici sv. Ane. Pokojna je spadala k tukajšnjemu društvu sv. Jožefa, št. 43 KSKJ, od katerega sem že prejel svoto \$1000, za kar se lepo zahvaljujem. Pokojnica zapušača mene, žalujočega soproga, več sinov in hčera. Naj v miru počiva!

John Trojer, soprog.
Anaconda, Mont., 23. avgusta, 1929.

—
"Ta klobuk je pa strašen, kaj
j pomenijo češnje na njem?"
"Ko imam pa češnje tako ra-
"—
"Neumnost, saj imam tudi
za arenke rad, pa si jih ne za-
nam za klobuk."

K. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inskriptirana v Jolietu, Ill., dne 1. januarja 1895.

GLAVNI URADEK: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Solventnost aktivnega oddelka znaša 101.16%; solventnost mladinskega oddelka znaša 156.50%.

Od ustanovitve do 1. avgusta, 1929 znaša skupna izplačana podpora \$3,056,534.00.

GLAVNI URADENIKI:

Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 9019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

1. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.

2. podpredseda: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chicago, Ill.

Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomožni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Blaginjak: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2614 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.

LOUIS ZELENKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

FRANK FRANCICH, 8207 National Ave., West Allis, Wis.

MIHAEL HOCHERAR, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.

MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

FINANČNI ODBOR:

FRANK OPEKA Sr., 26—10th St., North Chicago, Ill.

FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.

JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.

JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

MATT BROZENIK, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.

RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkesburg, Pa.

UREDNIK IN UPRAVNIK "GLASILO":

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

NOVO DRUŠTVO SPREJETO V K. S. K. JEDNOTE

Novo društvo sv. Jozefa 233, Sudbury, Ontario, Canada. sprejeto v Jednoto dne 15. avgusta 1929. Imena članov so:

	Rojen	Kazred	Zav. za
30451 Seatović Ilija	1905	24	\$ 500
30452 Ljubanovič Marko	1905	24	500
30453 Kordić Ilija	1905	24	500
30454 Karlovič Nikola	1905	24	250
30455 Drganč Joseph	1904	25	1000
30456 Krajevič Nikola	1904	25	500
30457 Rajaković Pavl e.	1904	25	250
30458 Zalec Joseph	1903	26	500
30459 Pust Alojzij	1901	28	1000
30460 Reishenauer August	1901	28	500
30461 Kufrin Alojzij	1901	28	500
30462 Jerman John	1900	29	2000
30463 Zadnik Jakob	1900	29	500
30464 Jurec Ivan	1899	30	1000
30465 Ribarič Mijo	1899	30	500
30466 Gliha Rudolph	1899	30	250
30467 Zobeč Frank	1899	31	500
30468 Bradarič Matija	1898	31	250
30469 Trselić Frank	1898	31	250
30470 Zeravica Tomo	1897	32	1000
30471 Magovac Jovo	1897	32	500
30472 Skodlar Louis	1897	32	500
30473 Sagrak Mihaljo	1897	32	500
30474 Jakofčič Tony	1897	33	500
30475 Kuzma George	1896	33	500
30476 Tomašič Ivan	1895	34	1000
30477 Skrtić Trpčič Matija	1895	34	1000
30478 Kežar Joseph	1895	34	500
30479 Kuralt Frank	1894	35	1000
30480 Perko Jožef	1894	35	1000
30481 Rožman Matija	1894	35	500
30482 Sajatović John	1894	35	500
30483 Deželan Frank	1887	42	1000

Društvo šteje 33 članov.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Petorica sovražnikov deteta

Prvi sovražnik: Davica ali difterija.

Ta je akutna infekcijska bolezen otrok in tudi odraslih, nastopajoča kot splošno zastrupljenje s karakterističnimi belimi strnjenimi oblogami na kraju infekcije, običajno na drgalkah in malem jezičku. Davico povzroča bacil difterije, ki se naseli ob žrelni ožini ali pa tudi v sapniku in povzroča tam debele kožnate obloge. Zanesse se lahko tudi v nos ali oči in se razvije v nevarno očesno obolenje. Prenaša se po kapljicah in ustni slini, a tudi po predmetih na primer igračah, katere je rabil bolnik. Infekcija širijo tudi stalni izločevalci, ki mnogokrat še dolgo časa po prestani boleznih hranijo bacile difterije, ali pa baciloscii, ki so navadno odrasli ljudje. Sami ne oboli, a vendar okužijo otroka, s katerim imajo opravka. Najbolj pogosto obolevajo na difteriji otroci med 3. in 5. letom. Večjih je bila difterija strašna morilka otrok, danes ne nastopa več v tako velikih epidemijah, ker jo hitro zatro.

Začetkom čuti bolnik lahke bolečine v žrelu, zlasti pri požiranju, telesna temperatura se poveča, žrelni obok je otekel in rdeč, otečejo tudi mezo- in sublingvalna področja. Telesna temperatura se dviga, na žrelnem oboku se pojavijo umazane bele kožnate obloge ali membrane, požiranje in govorica je otežkočena. Pojavlja se hripavost, lajšajoč kašelj, dihanje postaja napenjačo in piskajoče, bolnik lovi sapo, ker zapirajo otekle in obložene drgalka in mali jeziček vhod v sapnik. Bolnik izgublja naravno rdečico, postaja višnjeviast in če ne pride pomoč, ali pride prepozno, na zadušjenju umre.

Večkrat ni žrelnem oboku nikakih oblog, pa vendar nastopajo znaki dušenja. Tedaj so obloge nižje duši v sapniku, kar se imenuje "krup." Težki so oni slučajni obolenji, kjer prevladuje zastrupljenje, ki zadene zlasti srce. Nastopa razširjenje srca in nato otrpnenje. Med ali po boleznih pride večkrat tudi do otrpnenja raznih živcev, zlasti v goitu, očeh, obrazu, rokah, nogah itd., vendar taka otrpnenja navadno ne zapuščajo sledov. Bolnik je ozdravljen šele tedaj, ko je trikratna bak-

teriološka preiskava na Fouchet-ovje bacile dala negativen rezultat.

Obzračje obsega osamljenje bolnika in desinfekcijo, predvsem pa takojšnjo zdravniško pomoč. Zdravnik vbrizga bolniku zdravilni serum, zdravim otrokom sestanovalec pa varnostni serum. Dobro sredstvo je polokitey cevke skozi žrelno ožino v sapnik, to je intubacija. Zadržje rešilno sredstvo pa je preraz sapnika od zunaj skozi kožo — tracheotomia.

Drugi sovražnik: Škrlatinka. Na škrlatinski obolenjajo predvsem v predšolski in šolski dobi, a ne prizanaša tudi odraslim, ki je še niso preboleli. Kdor je škrlatinko enkrat prebolel, je pravilno pred njo varen, a dogajajo se tudi izjeme. Po najnovejših raziskovanjih Amerikanka Dicka je povzročitelj posebne vrste streptokok. Naseli se v žrelu in ostane tam, kaj večkrat tudi dolgo časa po ozdravljenju. Prenaša se dalje po kapljicah in slini enako kakor bacil difterije, torej tudi po predmetih iz bolnikove okolice. Prenašanje je olajšano radi kožnega luščenja, ki nastopa med boleznijo. Kožne luskinice se okužijo deloma še na telesu, deloma ko so že odpadle in sodelujejo torej kot mehanski posredovalci in fekcije. Preizkovanja so tudi doglala, da obole za škrlatinko le tisti, ki kažejo zanj večjo dovzetnost. Zdravniki lahko ugotovijo dovzetnost z Dickovim "testom."

Inkubacijska doba znaša dva do devet dni, nakar bolezen nenadoma izbruhne: Otrok toži o glavobolu in bolečinah v vratu, bruha, telesna temperatura hitro dvigne na 39° do 40° C. Drugega dne bolezen se pojavlja po celem telesu drobne rdeče lise in pike, ki kmalu prehaja v rdeč izpuščaj. Ta postaja vedno bolj enoten in škrlatast, tako da je po njem lahko spoznati bolezen. Nikdar se ne pojavi izpuščaj okoli nosa, ust in brade, tako da nastane na teh mestih trikot bledece.

Po tem trikotu lahko ločimo škrlatinko od ošpic, ker pri ošpicah je izpuščaj tudi na tem mestu. Bolnik ima lažjo ali hujšo angino, jezik je obložen, bezgavke na vratu so nabrekli. Izpuščaj polagoma pobledeva, jezik se očisti in postane malinasto-rdeč, tudi telesna temperatura se niža. Koža se začne luščiti ali po celem telesu, ali pa le deloma po dlaneh in podplatih v malih luskinah ali v velikih krpah. V dobi rekonvalescence nastopijo različne pridružené bolezni ali komplikacije kakor vnetje ledvic, gnojno vnetje vratnih žlez, vnetje srednjega ušesa, vnetje sklepov, vnetje srčnih zaklopnic itd. Kakor pri difteriji tako so tudi pri škrlatinki večkrat v ospredju znaki splošnega zastrupljenja (septična škrlatinka). K tem znakom spada stalno bruhanje, prolivi omotica in zelo visoka temperatura, angine ni opaziti. Če ne pride pravilna zdravniška pomoč, pravočasno, bolnik na zastrupljenju umre.

Obzračje: Osamljenje bolnika, kontumac, desinfekcija, takojšnja zdravniška pomoč. Pri težjih obolenjih vbrizga zdravnik bolniku zdravilni Dickov serum, s katerim reši — ako je vbrizganje pravočasno — bolnika smrti in težkih komplikacij. Zdravim otrokom sestanovalec vbrizga varnostni serum. Varstvo pri škrlatinki daje tudi imunizacija po Dicku s toksinom, ki se vrši v higienskih ustanovah.

Tretji sovražnik: Ošpice.

Ošpice se pojavljajo s tipičnim kožnim izpuščajem po celem telesu in s katarjem očesnih veznic in dihal. Nastopajo pretežno v predšolski, deloma tudi v šolski dobi, le izjemoma pri odraslih, ki ošpic še niso preboleli. Povzročitelj ošpic je še ne poznan, vemo le, da je zelo občutljiv in sumimo, da se širi po kapljicni infekciji. Ker najprej oboli dihal, povzročitelj je silno okužljiv ali pa je skoraj vsak otrok za ošpice dovzeten, kajti malokdo jim uide.

Prvi znaki se pojavijo deseti dan po okuženju. Otrok postane nemiren, ima nahod, v oči se mu blišči, ima vnetje očesnih veznic in nekoliko kašlja. Telesno toplino ima zvišano. Na ustni sluznici se pojavijo belkaste pike obkrožene z rdečim kolobarjem (Koplikove pege), ki so za spoznanje bolezni važne. Navadno četrtega dne se pojavijo najprej po obrazu, potem tudi drugod kot proso velike rdeče lise, ki se širijo in zlivajo v obsežne rdeče pege, med katerimi je videti vedno mesta zdrave kože, kar je tudi važno za razpoznanje od škrlatinke. Sedmi ali osmi dan telesna temperatura pade, in bolnikovo stanje se začneboljšati. Če se pridruži vnetje pljuč, dobi bolezen težek značaj. Tudi otrpnenje srca včasih nastopi. Obolenje na ošpicah disponira otroka za druge bolezni otroške dobe.

V obrambo je potrebna izolacija bolnika od ostalih otrok, kajti bolnik je posebno okužljiv v začetku bolezni. Namesto desinsekcije zadostuje zračenje in solnjenje. Proti ošpicam je vpeljana posebno zdravilno cepiljenje s serumom po ošpicah ozdravljenih oseb, ki dela potek bolezni lahek in obolenje preprečuje.

Ošpic ne smemo zamenjati z boleznijo imenovano rdečica, pri kateri je izpuščaj svetlejši barve kot pri ošpicah in nastopa vetapah. To obolenje traja štiri do pet dni in ne dela komplikacij.

Četrti sovražnik: Norice.

Norice se imenujejo radi podobnosti s pravimi kozami, tu ošpice, vodene kozice, doborce, spačanke itd. Norice so jako okužljiva bolezen otrok, večinoma do 10. leta starosti. Povzročitelj ni poznan, pač pa je dokazano, da nima nič skupnega z ravnatoko še nepoznanim povzročiteljem pravih koz. Prenašanje noric sicer še ni razjasnjeno, vendar sklepamo, da se vrši na isti način kakor pri ošpicah, škrlatinki in difteriji, to je največ po kapljicni infekciji in deloma po predmetih in dotika.

Na koncu zelo dolge inkubacijske dobe postane otrok nemiren, ne je in toži o glavobolu. Če ga dobro pogledamo, opazimo na hrbtu, prsih ali glavi prvi mehurček, v par dneh jih je polno po vsem telesu. Mehurčki so kot leča veliki ali manjši, vodeni, se skale, v par dneh posuše v hrasto, ki odpade iz komaj vidne brazgotine. Mehurčki se pojavljajo v etapah, vedno novi, med tem, ko so prvi že izsušeni. Tudi telesna temperatura se začne dvigati. Težke oblike noric spominjajo na prave koke in povzročajo tudi komplikacije kakor vnetje ledvic, sklepov itd. Bolezen traja 10 dni, včasih tudi do štiri tedne.

Potrebna je takojšnja stroga izolacija bolnika in tekoča desinsekcija na začetku bolezni, kajti tudi norice so najbolj okužljive začetkom bolezni.

Peti sovražnik: Oslowski kašelj (dušljiv ali veliki kašelj).

Je zelo okužljiva bolezen s krčevitimi, dušječimi napadi v presledkih trajajoča več tednov. Povzročitelj ni še z gotovostjo določen, po vsej priliki je bacil, ki sta ga odkrila Bordet in Gengou. Bolezen se prenaša po kapljicah in slini iz ust bolnika, okužljivost je tudi pri tej bolezni največja v začetku obolenja. Dovzetnost za obolenje je največja v prvih petih letih življenja, po 18. letu so slučajni oslovski kašlja zelo redki. Inkubacija traja tri do osem dni, nakar se pojavijo kataralni stadij bolezni z nahodom in kašljem, ki je začetkom neznan, potem pa

vedno hujši. To traja par dni, lahko tudi dva tedna, nakar sledi različno dolg stadij dušljiv in krčevitih napadov kašlja. Prestanki med napadi so vedno krajši, napadi vedno hujši. Vdih med kašljem so plikajoči in rigajoči. Otrok je v obraz zabuhel in dobi zabrakle oči, pa napadu bližje. Napadi so pogosti zlasti ponoči. V drugem mesecu bolezni postajajo napadi redkejši, kašelj je bolj otiel in po šest do osem tednih je bolezen končana. Večkrat zapuščajo posledice kakor razširjenost pljuč ali srca, vnetje ledvic itd.

Obzračje: Izolacija bolnika od zdravih otrok, mali bolnik naj uživa hrano šele po napadu. Zdravilno vpliva sprememba zraka na zrak brez vetra in prahu. "Zdravje."

GRIZNA NESREKA NA MARIBORSKEM KOLODVORU

"Slovenski list" je že poročal, kako je v nedeljo 4. avgusta popoldne prišla na mariborskem glavnem kolodvoru pod lokomotivo brzovlaka št. 2002. soproga celjskega zdravnika dr. Jesenka. O podrobnosti te strašne nesreče se je pri očitvidnih podatkih na kolodvoru izvedelo sledeče podatke:

Gospa Olga, dr. Jesenkova, lastnica celjske opekarne, se je pripeljala s popoldanskim zagrebčkim brzovlakom, ki je imel 20 minut zamude, iz Celja v Maribor. Potovati je hotela v Gradec. Vlakospremo osebo je pripoveduje, da je gospa Olga bila že med vožnjo in tudi pri izstopu iz vlaka nekam čudno nervozna, kakor da bi slutila nesrečo. Ko je izstopila iz brzovlaka, je odšla po peronu do buffeta, ki stoji na južni strani perona ter si je kupila mal prigrizek. Vrnila se je po peronu v smeri proti Lajtersbergu in obstala na prostoru pred kolodvorsko carinarico. Železna peronska ograja ima tam vrata, skozi katera vozijo službeni kolodvorske pošte z vozički poštne pošiljke k vlakom in nazaj.

Ko je privozil budimpeštanski brzovlak po prvem tiru, je lokomotiva obstala v bližini, kjer je stala gospa Jesenko. Da se menja lokomotiva, so odpeli lokomotivo in službeni voz. Lokomotiva je v počasnem tempu vozila v smeri proti Lajtersbergu. V tem trenutku je hotela gospa Jesenko prekoračiti tir, da vstopi v graški brzovlak, ki je stal na drugem tiru. Železničarji in finančni stražniki so zakričali in ji zaklicali, naj skoči nazaj. A bilo je že prepozno! Ko je bila gospa nekako v sredini med tračnicami, jo je lokomotiva zagrabila od strani in gospa je padla pred smrtonosni stroj. Nesrečnica je strašno zakriknila in tudi osebo, ki je videlo njen strašen položaj, je v grozi zakričala, kakor iz enega grla. Najbližje stoječa Urša Anton, finančni preglednik in Franc Bajt, skladiščni delavec državnih železnic na glavnem kolodvoru, sta sicer priskočila, da bi nesrečnico v zadnjem momentu rešila, a bilo je z ozirom na ozek prostor med ograjo in lokomotivo nemogoče.

Rešitev pa je bila nemogoče tudi radi tega, ker se je bila leva noga gospe Jesenko zapele za stroj v višini, a desna ji je visela čez tračnice. Glava je drčala po tleh ob tračnici naprej. Za očitvidne je bil pogled na položaj nesrečnice, ki je v smrtnem strahu klicala na pomoč in "Jezus, Marija!" nekaj nepopisno groznega. Vsi bi ji radi pomagali, a nihče ni mogel pred vozečo lokomotivo.

Nesrečnico je stroj tiščal z glavo obrnjeno naprej kakih sedem do osem korakov do kraja, kjer imajo na koncu perona tračnice položene vmesne dvojne tračnice. Tu se je glava Jesenkove zadela ob iz tlaka močilec konopce notranje tračnice. Celo truplo se je vsled pritiska lokomotive preokrenilo, slišalo

se je strašno sopenje nesrečnice dame in v naslednjem momentu je bila gospa že pod prednjimi kolesi velikanse lokomotive. Strojvodja Ivan Lužnik in kurjač Ivan Pečovnik sta šele sedaj mogla opaziti, da se je pred lokomotivo nekaj zgodilo. Ustavila se je lokomotiva, kakih deset do dvajset korakov severno od kolodvora. Tu so železničarji potegnili strašno razmesarjeno truplo izpod težkega stroja.

Truplo nesrečnice je bilo skoro docela prerezano na dve. Izstopila so čreva. Prerezana je bila tudi ena roka in noga. Sicer pa so bile roke in noge ter prsi koščito zdrobljene. Pri glavi in na hrbtu je bila koža in meso oddrgnjeno. Sploh je bilo celo truplo en kup zdrobljenega mesa, krvi in kosti. Ko jo je železničar potegnil izpod koles, je še nesrečnica dva-trikrat globoko soplila in bila je mrtva.

Na licu mesta se je zbrala velika množica železničarjev, poštinih uslužbenecv, finančnih stražnikov, carinikov in potnikov. Grozen je bil pogled na kup krvave mase, katero so morali z metlo in lopato spraviti izmed tračnic in lokomotive, ki je bila v prednjem delu poškropljena s svežo človeško krvjo.

Poklicali so železniškega zdravnika dr. Zakrajšeka, ki pa je mogel konstatirati samo smrt gospe Jesenko. Telefonično je bil pozvan mestni pogrebni zavod, ki je dal spraviti v mrtvašnico na Pobrežje, kjer se je po mestnem fiziku dr. Novaku in komisiji izvršila obdukcija.

Obmejni policijski komisariat je zasljal priče strašnega dogodka in je sestavil zapisnik. S kolodvora so telefonično obvestili železniško postajo Celje, od koder so pozvali sina rajne, inženjera Edmunda Unger-Ullmanna (otrok iz prvega zakonika), naj se pripelje takoj v Maribor. Ob četrti uri je bil sin že obveščen in se je pripeljal z avtomobilom okoli sedme ure zvečer v Maribor.

Rajna gospa Jesenko, rojena Zechmeister, vdova Unger-Ullmann, je bila poročena z dr. Gregorjem Jesenkem, bivšim primarijem celjske bolnice, sedaj zdravnikom v Celju. Bila je lastnica velike celjske opekarne, katero je vodil njen sin inženjer Edmund. Soproj in hčerka sta se nahajala istočasno na potovanju v Nemčiji.

Očitvidni pripovedujejo, da strojvodjo Lužnika ne zadene krivda nesreče. Ker je skočila gospa Jesenko pred lokomotivo v momentu, ko je bila ista že v diru, je bilo strojvodji nemogoče videti, kaj se godi pred lokomotivo. Ko pa je strojvodja slišal kričanje, je stroj tudi ustavil. Brzinomer na lokomotivi bo tudi pokazal, ali je strojvodja Lužnik vozil s predpisano brzino.

KINEMATOGRAF STAR 7.000 LET

O mnogih iznajdbah lahko rečemo, da so nove in jih niso še nikdar poprej poznali. O kinematografu tega ne moremo reči. Edison s svojim kinetoskopom je samo izpopolnil 7.000 let staro idejo. Kitajci so imeli že 5.000 let pred Kristom premikajoče se slike. Napravili so iz voska krasno izdelane kipe, jih oblekli ter na bivolovi koži s senco povzročili, da so se slike gibale. V muzeju v Londonu imajo tak kino shranjen.

Mr. Day ima veliko zbirko, tičočo se gibajočih slik vseh časov pod raznimi imeni. Stala ga je zbirka lepo vsoto 10.000 funtov sterlingov. Zbirko je posodil muzeju South Kensington v Londonu.

Med to zbirko je tudi tako zvani "fantaskope" iz leta 1833. Na okrogli plošči je naslikana serija raznih prizorov in ako so to ploščo vrteli, je nastala iluzija kot da se slika giblje.

Ena takih slik kaže, kako žena s palico pretepa moža, ker ni prišel pravočasno domov.

Viviskop je že nekoliko izboljšal. Tu so slike na traku, v sredini pa luknjice. Slika zamorca, kateri je bučo, je tako popolna, da v onem času niso verjeli, da je kaj takega mogoče.

Praxinoskop je oddajal slike iz vrtečega kolesa na drugo kolo, ki je bilo polno ogledal. Tucatne sličnih iznajdb je bilo prav blizu današnjega kinematografa, vendar pravega ni nihče zadel.

Zanimivi so lepaki, ki so tudi med navedeno zbirko, kateri so leta 1896 naznanjali "senzacijo 19. stoletja," ko so prvi film kazali v Londonu, namreč prihod vlaka. V londonski Alhambri je bil postavljen ta aparat, kateri je filmal jubilejne slavnosti angleške kraljice Victorije.

O DREVESIH

Med vsemi evropskimi drevesi dočaka tisa najdaljše življenje. Pravijo da celih 3.000 let. Tudi med hrasti in žlahtni mi kostanji je mnogo ultra-Metuzalemov, ki dosežejo starost 2.000 let. Med iglatimi drevesi so opazili jelke s 1.200 leti in smreke s 1.200 leti; borovci dosežejo starost 570 let. Lipe se držijo čestokrat preko 1.000 let, buke "le" 300 let.

Najvišja drevesa rasejo v Avstraliji. Evkalipti merijo tudi preko 150 m. Mamutovci v Severni Ameriki se popnejo preko 140 m. v višino. Med evropskimi drevesi dosežejo jelke kakšnih 75 m., a med listovci so najvišje buke (do 44 m.). Hrasti zrastejo kvečjemu 20 m. visoko.

Najdebelše drevo v Evropi je žlahtni kostanj ob Etni, ki meri 20 m. v premeru. Turške platane so tudi pravi trebušniki med drevesi, dosežejo 15 m. v premeru. Lipe z 9 m. v premeru, hrasti s 7 m., smreke in buke z 2 m. so proti prejšnjim pravi suhi.

Prva žinitna ponudba. Ženitne ponudbe so bile v starih časopisih nekaj zelo redkega. Prva žinitna ponudba je izšla leta 1783 v "Frankfurter Anzeigengnachrichten." Oglas se ni dosti razločeval od današnjih žinitnih oglasov. Nek možki je iskal nevesto, ki naj bi poleg drugih lepih lastnosti imela tudi okrog 50.000 takratnih goldinarjev dote.

Največja knjiga na svetu je zemljepisni atlas, katerega so leta 1660 amsterdamski trgovci darovali angleškemu kralju Karlu II. Knjiga je visoka 1.45 m. 68 cm. široka in 1.5 m. debela. Shranjena je v londonskem muzeju.

Krompir in solna kislina. Ako položimo krompir v solno kislino, postane krompir po dolgem času trd kot marmor. Z najboljšim nožem ni mogoče odločiti niti koščka.

Mine na veter so iznašli v Aziji. Najprej so jih začeli uporabljati na veliki ravnini Iran, kjer je veliko pomanjkanje vode. Evropski potniki so jih opazili tam okrog leta 900. V Evropo so jih prinesli križarji okrog leta 1040. V literaturi se mlina na veter omenja prvič leta 1105.

Na Spitsberghju ne zraste nobena rastlina višje kot pet centimetrov. Ker so tam ogromne množine premoga, so morali biti tam pred tisočletji ogromni gozdovi.

Največja globočina morja je po najnovejših raziskovanjih pri Filipinih. Ta globočina znaša 10.500 metrov.

Vpoštevajte veliko kampa-njo mladinskega oddelka!

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDLEK!

H. Auer: Čajanka pri moji ženi

Pred kratkim sem bil povabljen k neki družini; zbrala se je tam velika družba. Spoznal sem celo vrsto vplivnih ljudi — prišlo je tja okoli petdeset oseb. Zimski vrt, obloženi kruhki, mnogo srebra, čaj z rumom in brez njega, jazzband, stare in mlade dame, generalni ravnatelji, grofje in profesorji — vse je bilo tam. Kratko: bila je razdražena velika družba. Mogel sem se samo skromno obnašati. Doma sem pa potem večerjo pustil v miru, ker sem se bil prenaedel. Navadno pozujem za malico le skodelico rjavega v "Ljudski kavarni."

Samo po sebi je umevno, da sem vse o družbi še gorko pripovedoval Luciji. S svetlimi očmi me je gledala, ko sem sanjaril o pastetah iz gosjih jeter, o želvih juhah, o baronih in drugih rekvizitih moderne sveta. Lucija bi bila rada vedela, kaj so imele gospe na sebi in kaj so govorile. Na sebi so imele malo, govorile so pa dosti, sem menil jaz, se obrnil in zaspal. Ponoči mi je bilo slabo. Škoda stepene smetane.

Lucija je imela nekaj na srcu, hotela mi je nekaj reči, zapazil sem to. Pred kratkim je poklicala hišnico, nato sta me in druge kose pohištva postavili na hodnik in splasili z velikim vpitjem prah iz njene ga miru. Preden smo šli spat, je bila izredno nežna do mene. Objela me je zelo mehko:

"Janezek?"

"Kaj je vendar dragica?" sem odločil služalo.

"Pojdi — nekaj bi ti rada povedala."

"Ali ne smem prej poslušati do konca oddajanja radija?"

A ni mi dala časa, za to, do dvanajstih mi je razvijala svoje načrte. O, ko bi ji ne bil pripovedoval o veliki družbi! Saj sem slutil — kratko, Lucija hoče brezpogojno pririditi čajanko. Pravi, da je neobhodno potrebno, da iščemo zvez z velikim svetom in vrh tega da je to ugodno za mojo karijero.

Moj dom se je spremenil v pekel. V štirinajstih dneh naj se družba snide. Jaz moram jesti v kopalnici, ker Lucija prezidava jedilnico. Pozneje sem kosil v stanovanju hišnice, ker je žena napravila iz kopalnice zimski vrt, zelenje si je izposodila pri gospej Vopršalkovi v ta namen. Napravil sem je veselje in vzlet v najem predvrt nekega prijatelja — kavararja.

Razposlala sva petdeset vabil — med povabljenimi so bile odlične osebnosti. Zadal sva napisala na vabila — kakor sem to bral v družabnih romanih — P. o. (Prosim odgovora). Prijatelj, ki sem ga tudi povabil, mi je telefoniral, da bi prišel le, če bi P. o. soglašalo. Menil je namreč, da to pomeni "Pitje obvezno."

Tri dni sem obedujeval samo prežganko, zato da bi mogla postaviti pred veliko družbo, ki bo prišla k nam, vsebino ključačevih čreves.

Lucija si kroji iz stare polietne obleke večerno toaletto. Jaz jo moram nesti pa v barvarnico. Smoking sem si že izposodil — če si drugi par čevljev dobro osnažim, bi jih ugovaril kdo pri umetni luči imeti za lakirke. Zvečer prirejava skušnjo. Vstopiva se pred ogledalo in sprejemava. Lucija se smešlja popolnoma družabno, da je očarujoča: Oh, gospa, generalnega ravnatelja, zelo me veseli, da ste prišli. Prosim — ali se hočete vmesiti? Gospod grof, ali vam smem predstaviti gospo generalnega ravnatelja?

"Napaki!" zavpijem jaz: "V mestih se ne pravi in predstavljajo se navadno gospoda dami in ne obratno!"

S servisom nama tudi ne gre: jaz moram ves dan letati

okoli, da dobim na posodo toliko skodelic.

Lucija misli, da bi bilo dobro, če bi kdo pri naši družbi zastopal tudi modro kri. Zato sem šel k Vikcu, staremu vojaškemu tovarišu in ga vprašal, če se ne bi dal morda moji ženi izposoditi za juro. Njegov prapčec je bil šanakega, odličnega porekla. Vikce je bil pravi dečko in je dejal, da. Poprej je pa še zahteval denar za družbo v obliki treh kovačev.

Ostalo je še vprašanje oseba. Naša postrežnica je štor in ni prišla v poštev. Šel sem k svoji sestri Mariji, jo poljubil ter jo prosil, da bi pri naši čajanki sodelovala kot sobarica.

Iz prijatelja Jurčka z Jurčkovega sem napravil eksotičnega slugo. Lakiral sem mu obraz lepo z rjavilom, ga pokril z rdečo čepico in zamorski deček je bil gotov. Poučil sem ga, naj lomi angleško latovščino, da naj gostom odpira vrata in jih razločno javlja, posebno našega slavnega Španca. Nato mi je moral izročiti pismo zagotovilo, da bo napitnino delil z menoj.

Nedelja je prišla, praznik se je mogel pričeti. Postavila sva še brž peč (izposojeno) v zimski vrt, razprostrla pregrinjale, keč obrabljeni naslonjači in veselo pričakovala gostov. Jurčka sem še poučil, kako naj na domesti množino ruma z gorilnim špiritom, če bi se med malico pokazalo, da ga je premalo.

Lucija žari, teka razburjena okrog in posnema kretnje svetsek dame. Ob pol šestih ni bilo še žive duše. Ob šestih je prišel prvi moj nekdanji profesor matematike. Stari gospod že nekam slabo vidi in me je zamenjal z mojo ženo. Tudi slišal je slabo, da smo morali z njim zelo glasno govoriti. Ob pol sedmih se jih je od petdeset povabljenih prikazalo kakih petnajst. Klanjal sem se, pozdravljaj posebno prisrčno vplivnega tvorničarja; vendar sem kmalu zaigral njegovo naklonjenost s tem, da sem ga vprašal, ko je prišel pogovor na križanke, če ve morda kak sinonim za konkurz. Zapustil je družbo še pred čajem.

Sedli smo za mizo. Lucija je zaklicala: "Marija, prinesite čaj! Johnny, zvonilo je!"

"Well," je pokazal zobe, prišel nazaj in mi dejal: "Zdaj je prišel Vikce."

Vendar se je hitro spomnil in mi naznanil z donečim glasom: "Don Alphonso Frederice Marcel Mattoni, Comte de Saravan, Marchese di posesa, principe y parmesano, duce de la Valencia!"

Don Alphonso je napravil viden, vtis. Iz prsnega žepa mu je visel robec z grofovsko krono, ki je bila načrtana z rdečim svinčnikom.

Kmalu smo se živahno pogovarjali. Nezaupno sem gledal obložene kruhke, ki jih je servirala Marija; zadelo se mi je, da so tako na tenko obloženi. Pogledal sam v kuhinjo in moral ugotoviti, da je Jurček prej najboljše stvari postrgal doli.

Hotel sem baš napeljati pogovor z gospodom generalnim ravnateljem na podlogo, ugodno za mojo karijero, ko je začelo iti po zlu. Lucija je čebljala z nekaterimi damami, zaskrbljenimi in opremljenimi s lornjoni. Vpra je dajala gospa bančnega ravnatelja: "Milostna, kruhki so izborni!" Luci je zardela od veselja: "Ah res? Pa sploh ni nič čajnega masla na njih. Samo margarina. Veste, gospa ravnatelj, to vse stori vzgoja. Stara mama so me vedno navajali k varčnosti."

Jaz sem obupno zahrkal. Lucija me je vsa v ognju pobožala po licu in me pogledala: "Ali nimas prične žene?"

"Vaš zakon je brez otrok, milostiva?" je vprašala žena bančnega ravnatelja. "Žal," je vzdihnila Lucija. Nato je za-

vplila v smeju: "Toda midva bi vendar tako rada imela otročka — kajne Janezek?"

Nagala je mučna tišina. Nekateri dame so z veseljem sočutjem zrlle mojo ženo, ki se je čutila tako srečno. Prevzel me je bes. Lucije ni bilo več moč goče zadrževati. Pogrešek za pogreškom je delala in izblebetavala vse skrivnosti najinega gospodinjstva. Zdaj je pripovedovala, da ima zvečer vedno toliko nogavic, da jih krpa, ker si vendar ne moremo toliko novih kupiti — in če gospa ravnatelj, jama je za bobne dve ali štiri jajca.

Komaj se mi je posrečilo, da sem pogovor na pol napeljal nazaj, na višino velikega sveta, ko je Jurček odprl vrata na stečaj.

"Gospod oblačilni umetnik Pepe Milič!"

Silno sem se prestrašil. Moj krojač! Kako pride ta notri! Lucija mu je graciozno podala roko za poljub: "Ali ne boste odložili, gospod oblačilni umetnik?" Gospod Pepe Milič je začuden meril družbo: "Sem videl zunaj luč in sem slišal kraval. Sem si mislil, oni so doma, vedo, zaradi rač..."

Potislil sem ga na stol in mu zatlačil kos sandwicha v usta. Nakopičil sem mu krožnik s slastnimi prigrizki. Mrzel znoj me je polil od skrbi. Moj krojač je meril začudeno in nezaupno mizo in družbo: "Napraviva najprej poslovne zadeve. Vi ste mi še —"

"Pozneje, gospod Milič" — sem trepetal jaz in ga prijazno božal; nekateri gostje so že tako čudno pogledovali na naju. Nalil sem mu skodelico do vrha in mu poiskal najdebelejšo obloženo rezino.

Čez pol ure je spet začel: "No, če že lahko pla —"

"Pozneje, gospod Milič," sem šepetal jaz. "Ne uničite mojega družabnega stališča!"

Moj krojač je, srdito požrl zadnji grizljaj. Potem se je začelo: "No, zdaj vidite! Krojača ne plača in se brani poravnati svoj dolg."

Grlo je bilo čisto suho; družba je bila otrpla. Točno se je priporočal gospod generalni ravnatelj. Lucija je še napol v smehljaju merila z raztočim strahom gospoda Pepeta Miliča: "Janezek, nove obleke nisi še —"

"Prav nič mi ni plačal —" je udaril po mizi da je najin servis za čajanko poskočil: "No, glejte! Meni javka in doma je bahač in slepar. Precej mi boste odinili osemdeset dolarjev!"

"Gospod Pepe Milič, ali nečete še enega čaja?" sem iztisnil iz sebe.

"Kaj? Čaj? Jutri vam bom dal čaj; tožil bom!"

Zaloputnil je duri in šel.

Kot v begu so zapustili gostje naš dom. Jaz sem se skril v jedilno shrambo, Lucija je itela v blazino, Jurček pa se je poslovil: "Izvrsten posel — osem dolarjev petdeset centov napitnine! Na zdravje!"

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Jugoslovanska mornarica. V severni Dalmaciji ima jugoslovanska trgovska mornarica znameniti, kar se tiče gradnje novih ladij, klub gospodarski krizi lepe uspehe. V prvih šestih mesecih tekočega leta se je na področju šibenškega pomorskega okrožja zgradilo 48 novih ribiških, dve pjadrični s pomožnimi motorji, dočim so eno motorno ladjo, 133 ton težo, kupili v tujini. Nadalje je bilo izdelanih 20 novih čolnov za pristaniško službo in štiri jadrnice. Lastniki se posvoda nahajajo le hrvaški Primorci.

V Štipu v južni Srbiji so pokopali dva orožnika, ki sta došla smrtno rane pri zadnjem spopadu z bolgarskimi komitami. Po pogrebu je več kot deset tisoč ljudi na zborovanju

zahtevalo, da mora biti razbojništva od bolgarske strani končec.

Nesreča ali umor. Kočevje in okolica stoji pod vtisom zagonečne smrti 16-letnega fanta Alberta Stalcerja iz Oneka. Albert Stalcer, ki ima starše v Bokštaju, je odšel v malo vasico deset kilometrov še naprej od Mozlja služiti za pastirja. Pred osmimi dnevi pa je neznan kam izginil in nihče ni več vedel zanj. Stvar so prijavili orožnikom v Mozelj in obvestili o tem tudi fantove starše. Ti to iskali in povpraševali povsod po svojem sinu, toda zaman. Iskali so ga ob Kolpi in po Poljanski dolini, nihče pa ni biti oddaleka slutil, da se nahaja prav blizu Boštajna, komaj tristo metrov iz vasi pod nekim drevesom, toda — mrtev.

Neko jutro je ginal 13-letni pastirček iz vasi na pašo par krav. Gnal je po poti, ki vodi iz Bokštajna v Srednji Log. Hipoma zagleda, da pod močno bukvo nekaj leži. Skočil je blizu in tam od strahu poblede. Zagledal je namreč pod drevesom že napol razpadajoče moško truplo. Na vso naglico, tresoč se po vsem telesu, je stekel v vas po sosedu in jim je v jeviljanjočih besedah bolj pokazal kakor povedal, kar je videl. Ti so mu sledili k drevesu, kjer so v mrtvem kmalu spoznali 16-letnega pastirja Alberta Stalcerja. Obraz je imel že razjeden in gnojen. Glavo je imel podprto pod velik kamen, noge izpodvite, da je ležal na hrbtu, roke pa je držal kvišku, kakor da bi prosil po moči ali pa kakor da bi se hotel pred nečim ubraniti. Poklicali so orožnike iz Mozlja, ki so prišli še isti dan in si zapisali podatke o Stalcerjevi smrti.

Po vasi se je najrazličnejše govorilo. Sušljalo se je celo, da gre za bestialen zločin in potem za umor. Mislili so tudi na nesrečo. Pastirček pa, ki je prvi zagledal mrtvega Stalcerja, je izpovedal, da mu je pred dobrim tednom, ko sta bila s Stalcerjem skupaj na paši, izjavil le-ta tole: "Sedaj me ne boš videl nikoli več." Iz tega bi se dalo sklepati, da gre tudi za samoumor.

Pozneje je prišlo na lice mesta uradna komisija, ki je izvedla tudi obdukcijo najdenega trupla. Ta pa ni ugotovila tega, kar so ljudje pričakovali. Dognala je le, da je truplo ne poškodovano. Glava nima nikakršnih poškodb, iz česar bi se moglo sklepati, da je umrl Stalcer radi dobljenega udarca ali radi padca z drevesa. Stalcerjevo truplo so položili v grob. Njegova nepojasnjena smrt pa bo še dolgo časa predmet obširnega tolmačenja in razpravljanja.

V Kamniku je umrl v starosti 68 let tamošnji zdravnik in bivši župan g. dr. Julip Dereani.

Na deset let težke ječe je bil obsojen komunist Mirko Bukovec iz Zagreba, ker je pomnoževal komunistične letake, brošure in časopise.

Dne 26. julija je minulo petnajst let, odkar je bila Avstrija mobilizirana, kar je pomenilo začetek svetovne vojne. Dotični dan je bila nedelja, ki je gotovo še marsikomu v spominu.

Nagla smrt pri delu. Dne 3. avgusta je nagle smrti preminul na glavnem kolodvoru v Ljubljani delovodja v kurilnici g. Martin Zagradnik. Kakor običajno je odšel ob sedmih v službo, ne sluteč, da ga čez pol ure ne bo več med živimi. Poslovl se je od otrok in odšel na delo. Ko je prišel v kurilnico, je jel nenadoma tožiti, da mu nekaj ni prav in da se mu vsiljuje slabost. Pripravil je jutranje poročilo, da bi ga nesel svojem ušesu. Na tirih pa se je nenadoma zgrudil in se onesvestil. V bližini stoječi železničarji so brž priskočili in ga pričeli močiti z vodo. Med tem je prhitel tudi pokojnikov pri-

The North American Banking & Savings Co. Edina slovenska banka v Clevelandu, Ohio.

GLAVNI URAD:
6131 St. Clair Avenue

PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

Dne 1. julija t. l. je znašalo bančno premoženje nad \$5,000,000.00

Na tej slovenski banki vložite denar brez skrbi in vam nosi lepe obresti.

Kadar hočete poslati denar v staro domovino, pošljete ga najceneje po naši banki.

SPREJEMAMO HRANILNE VLOGE TUDI PO POŠTI

jatelj, železniški uradnik g. Rudolf Cibej, in odredil, da so nezvestnega Zagradnika odnesli v prenočevalnico za strojevodje. Tam so si prizadevali, da bi nesrečnega z umetnim dihanjem spravili zopet k zavesti. To se jim je posrečilo v toliko, da je pričel Zagradnik polagoma dihati, a zavedel se ni. Telefonirali so po rešilni avtomobil, ki je odpeljal Zagradnika v bolnico. Tu pa je nek pol ure izdihnil. Zdravniki so ugotovili, da je Zagradnik dobil pri padcu na čelo močan udarec, kar je najbrž pospešilo smrt. Pokojni Zagradnik je bil star komaj 45 let. Zapiše štiri otroke, med katerimi je najstarejša hčerka Martina, ki ji je 16 let. Najmlajši otrok je star deset let. Pokojnikovo obitelj je leta 1919 zadela težka izguba dobre mamice, pred petimi meseci pa je stric Franc, strojevodja, takisto umrl radi srčne kapi. Martin Zagradnik je imel že nad 24 let železniške službe. Bil je blag značaj, prijeten družabnik, skrben oče in vester uradnik. Najtežje ga bodo pogrešali pač osirotili otroci, a tudi tisti, ki so računali z njegovo srčno dobroto in ga prosili pomoči. Tiha hvaležnost njemu podrejenih uslužbencev ga je spremlja v prerani grob. Kurilnica je pa izgubila z njim enega izmed najboljših železničarjev.

Rogaška Slatina pred 250 leti.

Zdravilišče Rogaska Slatina je prišlo v posest dragocene zgodovinske knjige, ki jo je spisal leta 1687 Dr. Joh. Benedikt Grundel. Dasiravno je bil prvi, ki je seznanil medicinsko vedo z rogaškimi vrelci, že Dr. Pavel Sorbai, zdravnik cesarice Eleonore, soproge avstrijskega cesarja Ferdinanda III., ko je leta 1679 v svojem delu "Praxis medica" poročal o krasnih rezultatih, ki jih je dosegel na Dunaju z zdravljenjem rogaške slatinske vode, vendar moramo smatrati kot prvo obširno in znanstveno delo v balneološkem pogledu "Roitschocrene." Zlasti je zanimivo dejstvo, da je takratni zdravnik Dr. Grundel spisal to knjigo že leta 1685 v latinskem jeziku ter jo je dve leti pozneje sam prevedel v nemški jezik. Knjiga obsega poleg dolgega uvoda še 406 strani. V 48 poglavjih opisuje ne le samo način izvora mineralnega vrelca ((ki je šele leta 1819 dobil ime "Tempel") in ki še dandanaes obstoja) temveč tudi kakovost vode, podzemeljske tvorbe, lastnosti vode in razne kemične preizkušnje. Nadalje omenja razne indikacije in način, kako, koliko in kedar naj se zauživa od te vode iz tega "žlahtnega vrelca," kakor ga čisto imenuje. Razpravlja natančno o dieti, ki se je morajo držati bolniki ter o načinu življenja, kadar se zdravi z uživanjem te vode.

Zdravilno moč rogaške slatinje je poznal Dr. Grundel tako dobro, da ji je posvetil močeno slavo, ki v njem povečuje rogaško slatino nad vse druge zdravilne vode. V tej knjigi najdemo na drugi in tretji strani pesem, ki jo je on sam zložil v latinskem in nemškem jeziku.

V slovenskem prevodu bi se glasila pesem približno takole:

Tik svetega Križa vir
"žlahten" šumi,
ki bolnemu telu spet zdravje deli.
Kreposti je silne, ker žolč nam
purgira,
iz tela navlake kaj hitro iztira.
Če v sklepe Ti stopijo soki
strupeni,
da roke otekle so in pa koleni,
kaj hitro Te bode ta vrelcec
ozdravil,
ker soke iz teh drugod bo
odpravil.

Če jetra so vneta in vranca je
bolna
in kolika tudi je muke že polna,
če v vroči Ti glavi imaš
bolečine
In srce trpi vsled grozne
vročine,
v ledvicah če zbira se pesek
ali kamnje
želodec pozabil pa c'lo na
delovanje:
tedaj se pokaže koj vrelca moč,
ki z lekom koristnim je vedno
v pomoč.

Le tiho o Nimpfe in slavne
Ve reke!
Če ravno Parnasa rosita na
veke!
Poskrite se vrelci vsi drugi
okoli,
od vseh je rogaška nam
najbolj po volji
Pijača nebeška je bila ni bodi
stotisoč ljudi to lahko pogodi!
Zaklad je to "Štajerske" zgolj
dragoceni
Zato ga poskusi, popij in oceni!

Ako hočeš, da bo svet tvoje
ime vedno gledal in lahko čital
po tvoji smrti, omisli si že danes
primeren nagrobni spomenik.

Vsaka stara ženica rada pripoveduje, da je bila krasotica v mladosti.

Ako

hočete zvedeti za
naslov katerega
vašega sorodnika,
znanca in prijatelja,

Ako

imate na prodaj
kako zemljišče,
farmo, trgovino ali
hišo,

Ako

hočete da bo vaša
trgovina, ali podjetje
je bolj napredovalo,

OGLAŠAJTE

v največjem slovenskem tedniku

'GLASILU K. S. K. JEDNOTE'

Skupno število stalnih naročnikov sedaj znaša 20,000. Vprašajte ali pišite glede cene.

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

GROZDJJE!

Tudi letos, kot že več let, bom razpošiljal grozdje našim rojakom. — Grozdje prvovrstno, cene zmerne. Pišite mi za natančna pojasnila.

LAWRENCE MAUTZ
906 W. Santa Barbara Ave.

LOS ANGELES,

CALIFORNIA

GLAVNA PRIVLAČNA SILA

ki nam dovaja dnevno vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT, je poleg točnega poslovanja

POPOLNA VARNOST

pri nas naloženega denarja.

Obresti po 4½%, mesečno obrestovanje.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

NEW YORK, N. Y.

F. KERŽE,
1142 Dallas Rd. N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvo:
Kadar naročate zastavo, regalije in druge, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljšo blago za najnižje cene.
Načrti in vzorci ZASTONJ!

For the use of English
speaking members of
K. S. K. J.

Official Notices, Sporting
and Social News and
Other Features

CLEVELAND CLAIMS SERIES HONORS

BABBLES

Dedicated to the Misses
GEE DEE

Today's editorial: Crust is not
found on pie only.

Aviation, aviation—the papers were
full of it last week. And why
shouldn't they have been? The big
aerial meet in Cleveland, the Graf
etc., etc.

We marvel at the feats and the
progress made in aviation, but it will
soon be as common place as the radio
or your pet bootlegger. About
30 years from now, the automobile
will be used to get to and from the
airport.

It will be nothing to go over to
France for the weekend, or to date
up with some senorita in Spain.
Breakfast in Cleveland, lunch in Los
Angeles and dine and dance in Pe-
king, then—

Prohibition will be the thing of
the past, since it will only mean a
short speedy drive through the head-
ens, over a pond to Old Lager, vodka
or real champagne.

Spare time. What do you do in
your spare time? Do you sit, sew
or read? Spare time, I believe, is
that time which signifies that period
when we are left to do as we please.

No have to about it. As a rule we
usually enjoy ourselves in spare
time, unless it is time to re-tire.
Then we can have a good time all
the time if we only find something
about our daily tasks, that we like.

Do the things you like to do, provid-
ing it is right, and life will be our
merry-go-round ride after the other.

SEQUEL TO THE THREE HORSE

(All rights reserved—copyrighted):

This town (Cleveland) used to be
squirrelly—now it is beginning to be
horsey. No sooner do the three horse-
men (the originals) leave town
through the back gate, when another
three crash the gates for a look over.
It is said that James, the Chi lad
who wears a mean golf outfit, Frank
Miks, Waukegan heart-breaker and
Frank Duller, the big-shot from Chi
were in Cleveland last week. They
traveled incognito, for fear if their
presence was made known, the air-
races would be a flop. You know
how it is when some real prominent
persons come to town—everybody
wants to see them.

How good are you? Do you think
a lot about yourself? If you do, then
do it yourself or get someone to take
the stilt from under you. Holding
your head too high is not so good—
you can't see what is going on
around you—and then you may catch
a death-of-cold with your cranium
towering above in the cool atmos-
phere.

I hate conceit because it is just
like a continuous seven-year itch.
It makes the bearer of it uncomfortable
and the onlookers in a state of
frenzy. I hate a shiny nose, but I
double hate conceit.

But if you look at it from an an-
gle, don't under-rate yourself. The
under-dog is the under-dog because
he must like it. The big shot is the
big shot because he knows his line,
does it, and has others tell him how
good he is. Others see you better
than you see yourself—so don't talk
too strong about yourself.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

WHEN A TOUCHBACK IS AND ISN'T

Many football fans, including the
most enthusiastic, are confused by the
touchback. "When is a touchback and
when is it a safety?" you hear from
the lips of many.

Generally speaking, this is the dif-
ference:

It is a touchback when the ball in
possession of a player guarding his
own goal is declared dead by the ref-
eree when the ball is on, above or be-
hind the goal line, "provided the im-
petus which sent it to or across the
line was given by an opponent."

It is a safety when the impetus was
given by the side defending the goal.

The rules, however, state the various
ways in which a touchback and safety
can be registered. Most of these would
only confuse the average spectator,
however. For instance, it is a touch-
back if a ball from the field of play
hits the goal posts or crossbar before
being touched and does not score a
goal. A forward pass, striking the
posts or bar, is considered in the same
category. However, the pass, in its re-
lation to a touchback, carries involved
technicalities.

A touchback is registered if the ball
is declared dead in the possession of
the defending team back of its goal
line on the kickoff.

And what happens after a touchback
is declared?

The ball is put in play by a scrim-
mage by the side registering the touch-
back, on its own 20-yard line.

ATTEND YOUR LODGE MEETING

A TANGIBLE REWARD

"So you've given up drinking, have
you Rastus?" said the grocer.
"Yes, sah," said the old fellow. "I
ain't tached a drop in fo' weeks."
"Well, you deserve credit for that."
"Yes, sah; dat's jus' what I thinks,
Mistah Brown. I was jus gwine ter
ax yo' if you trus' me fo' some groc-
eries."—Boston Transcript.

ANOTHER SCHOOL YEAR

It will be but a matter of days
until our Catholic schools and col-
leges open their doors for another
school year.

While it is hardly necessary to re-
mind parents of the obligation to
send their children, if possible, to the
Catholic schools, it is still good for
them to consider what it would mean
today were there no such schools
to which their children might be
sent.

The handicap to which Catholics
are subjected in providing and main-
taining their own schools—plus their
share in the upkeep of the public
schools, may appear a serious one.
But the added financial burdens thus
entailed seems a mere incidental
compared with the alternative prob-
lem of bringing up children in "the
fear and love of God" without a
good religious training.

The parental responsibility lifted
from the shoulders of Catholic par-
ents through their parish schools is
one that could not be measured in
dollars and cents. It is one that can
only be measured in spiritual values
the saving of immortal souls.

Today the religious life of Amer-
ica courses through our Catholic
schools. Without an early training in
faith and morals, the spiritual life is
starved. Without it, young hearts
and minds, denied the knowledge
that later on quickens and stiffens
the will, become hearts and minds of
the world—a world which puts pleas-
ure first and looks upon duty and
sacrifice as the visitations of an evil
providence.

The Catholic Church looks into the
future through its schools. As Bish-
op McQuaid wrote many years ago
its only hope "lies in the education
of the young." And that hope is safe
in the outcome: A Catholic educa-
tion is and can be proven to be su-
perior to any other kind of educa-
tion.

Why beat about the bush? Our
children who later on take their
places in the life of the nation
with a secular training at least as
good as their non-Catholic fellow-
citizens and in addition the advan-
tages which only the Catholic view-
point can give, are unworthy of their
opportunities, if they ever have to
take a second place.

Another school year dawns with
more schools, more teachers and in-
creased attendance. But the goal—
every Catholic child in a Catholic
school—is still a long way off. That
goal will have to be reached. This
can be done in two ways. We can
either progress to it by greater ef-
fort and further sacrifice, or rest and
the goal will come to us, which
means that ultimately the lack of
Catholic schools will mean the lack
of Catholic children to fill them.

Perhaps we think too much about
the cost and too little about the
profits. In the average investment
we do not expect to receive profits
upon the unremunerated life work
of the best people in the world.
But that is exactly the status of
Catholic education. Its dividends
are paid out of the consecrated lives
of our teaching Sisters and Brothers.
It is more than a dividend. It is a
perpetual blessing without which the
Church would have to mourn the loss
of her children.

Catholic parents—your schools are
your proudest contribution to your
faith and the greatest safeguard for
the salvation of our children. Do not
let another school year dawn without
giving this question some thought.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

FIVE PERIODS OF LIFE

Roughly a man's life can be di-
vided into five periods which should
cover the activities which bring full
development. Twenty years for gen-
eral education. Ten years for busi-
ness or professional education to in-
clude practical experience. Twenty
years for high productivity and ac-
cumulation of property. Ten years
for travel and management of in-
vestments. That brings the man to
sixty years of age. Then comes the
period of comfortable leisure on in-
come, in which a man should cul-
tivate contentment with what he
possesses and be able to enjoy him-
self in moderation for the remaining
years of this life.

The trouble is, few men are able
to regulate their lives to these five
periods. Some find their general
education limited to seventeen years;
their next period prolonged to twenty
years, and because of that, their
property accumulation period neces-
sarily extending until their earning
power is entirely gone.

Thus the great majority of men
never reach the time when they can
live in comfort on an established in-
come or gratify their desire for travel
or have the leisure in old age
desired by men—W. G. S.

THROUGH NUMBERS

"I see the mathematicians won out
in their contest with the philosophers.
How'd they do it?"
"Through numbers, of course."

She: I was cut out for the wife of
a millionaire.
He: Funny no millionaire ever no-
ticed it.

Presidents Beat Joliet In Two Games For 1929 K. S. K. J. Championship

Fabian and Gregorich Star in Tilts

JOLIET, ILL., September 1st.—(By Wire)—At the first championship game, played today
at Rivals Park, the Cleveland team (Presidents) No. 25) scored 18, and the Joliet team 4 runs.

JOLIET, ILL., September 2nd.—The KSKJ national championship was decided today,
Cleveland taking also the second game of the series.

The game was stretched over a period of four hours, the boys swinging their bats in a
smeltering heat to the tune of 20 to 15.

Gregorich and Krall of the Joliet outfit shone brightly in the last tussle. Swance Lenarsic
and Fabian were the outstanding stars in the first game. Fabian, Gregorich and Lenarsic
were the stars in series.

Total attendance for both games was about six thousand!

More details and news of the games will follow next week.

JOLIET GIVES WARM HAND

Clevelanders Chalk Up a Real
First Night in Joliet

The Prince of Wales himself would
not have received such a welcome as
was given the Cleveland Presidents
when they arrived in Joliet, Ill., last
Saturday night.

The boys stopped off the Rock
Island train only to be met by a
large delegation of Joliet KSKJ base-
ball players and friends. A few min-
utes of sturdy handshaking, heartily
welcoming and the boys were taken
to Slovenian hall where they were
refreshed and made comfortable.

The Clevelanders then all washed
up, and with hair slicked back they
appeared on the dance floor as a
group of debutantes. Being ac-
customed to merry-making, the Pres-
idents then buckled down and did the
light-fanciful with such vim and
vigor that one thought the boys came
over to compete in a dance mara-
thon.

The hours passed hurriedly and
the boys regretted that it was time to
retire. It was a difficult task to part
but the boys came to Joliet, bearing
in mind the saying: "Dancing feet
spell defeat." So to bed they went,
dreaming of the next day's opening
game of the series.

ACKNOWLEDGEMENT

I take this opportunity to sincerely
thank the Joliet KSKJ baseball club
and the people of Joliet who were
so kind as to give us a warm wel-
come, an enjoyable time and the
privilege of being their guests whom
they showered with the most gen-
ial hospitality. Thank you, Joliet!
Stanley P. Zupan,
Editor Our Page.

SCHOOL DAYS AGAIN

The old school house! I see it there
As plainly now as then,
With everything that used to bear
The signs of youth again.
Oh, little boy and girl, today
Don't waste your time in school, away.

We little know till we are grown
What happy days are these;
When we have children of our own
It's then a person sees
He would repeat them, if he could.
These days that now have gone, for
good.

We must allow for children though
For such it was with me
I dreamed, oh, so much to go
A pupil there to be.
To stay inside and fret and doubt
When all seemed merry sunshine out.

I thought the same, perhaps as you
Dear boys and girls today
And often used to wonder, who
Began school, anyway.
And all my time I used to spend
In wishing for the day to end.

But there's a time for every one,
A time for work and play;
We've had a summer full of fun
Now let us firmly say:
"I'm going to study hard and be
The best that's in the class with me."

—George S. Morrow.

Not Even a Toot.

"You say the motorist who grazed
you was callous and didn't give a
hoot?"
"Not a hoot, your honor. He did
not touch his horn once."

Too Much!

The Spatts had been at it again.
"And furthermore," said Mrs., con-
cluding her long tirade, "you cer-
tainly aren't much of a husband."
"Well, my dear," he retorted, wear-
ily, "I can truthfully say that you are
a lot of wife."

WHAT IS NEXT?

Our Page, pioneer in the promotion
of athletics in the KSKJ rejoices in
the success of the KSKJ national
baseball championship series held in
Joliet, Ill., last Sunday and Monday.

We do not rejoice because this or
that team was victorious and cap-
tured the 1929 laurels, but because
through the cooperation of the su-
preme board the championship was
a possibility.

The series afforded another oppor-
tunity to the youth of our Union, and
that was to meet and acquaint them-
selves. The baseball games, as is
certain, will linger in our memory,
but more so will we cherish the fact
that we experienced the warm and
congenial hospitality of the Midwest.

The four past KSKJ national
championships, together with the two
mammoth KSKJ bowling tournaments
are indications that athletics in our
Union are a success. Why are they
a success? First, because they are
extended over a period of time, there-
by holding the interest of the younger
members of our organization. Second,
because it gives the youth of our
organization something to do. Third,
it trains the participants in the
art of management, and tests their
cooperation and loyalty. Fourth,
because it brings the senior members
of our Union in close contact with
our youth, and thereby aids the
younger members in receiving the
proper consideration. Fifth, because
it is one means in the aid of Ameri-
canizing our Union, to a certain ex-
tent.

The 1929 series is past history in
the book of KSKJ athletics. The fall
season is on the threshold, with more
fields to conquer. Bowling has been
such a success in our ranks that no
other space needs be given to it
than commendation after commenda-
tion.

There is no doubt that basketball
if sponsored by our lodges and the
Union, would be a success. In fact,
the Midwest rather fared well in the
hoop game last season. All that is
left to be done, is to organize.

If you are a member of the KSKJ,
you are probably Slovenian. If you
are Slovenian you will boost ath-
letics, for Slovenian blood is sat-
urated with pep and the "never-say-
die" spirit. When the time comes
lend your cooperation as you did in
the past.

Long live KSKJ sports!

THE SONG OF THE CRICKET

We are sure that every girl and
boy at some time or other has heard
a cricket concert and perhaps have
wondered what the little musicians
instruments are, how they play them
and why.

Their reason for playing as they
do is not as we would naturally sup-
pose, merely because they enjoy the
noise, for they are in fact, serenad-
ing their sweethearts. And the sweet-
hearts are listening too. They are
listening through their elbows, for
their ears are on their front legs.

When the cricket plays his love
song, he lifts his wings a little and
near the base of the wing cover is
what is called a file, a number of
ridges. He draws the hardened por-
tion of the under wing, called scraper,
against the file of the overlapping
one, the wing covers acting as
sounding boards.

This droning monotonous song con-
tinues unless a rival cricket might
come in sight, then the song is
changed to a defiant war cry of a
sharp, quick strumming and which
he keeps up until the rival has left
the scene.

Black: Have you managed to reduce
expenses any?

White: Yes, I've got my wife to cut
expensive cigars and smoke a pipe.

"What your wife needs," said the
doctor, "is a change of air."

"Well," the husband replied, "I'll
get her an electric fan at once."

THE LINK THAT BINDS

Considers Athletics a Major
Issue in KSKJ Life

In a short talk given at the ban-
quet held in honor of the baseball
teams last Monday night, September
2nd, the Editor of Our Page outlined
the importance of sponsoring ath-
letics in our Union.

"Athletics," he contended, "is the
link, binding the youth of our or-
ganization." He explained the sig-
nificance of the series and expressed
hopes that KSKJ national series
would be established events and af-
fairs to be eagerly looked forward to
"However," he claimed, "we must
be cautious and not allow the eager-
ness to win, over-power us to such
an extent that it will lead to a well-
nursed enmity."

"Regardless of the fact that some
are of the contention that baseball
in the KSKJ is a failure and doomed
to abandonment, it is a success. It
has been a success and will continue
to be so, but only if the proper co-
operation is extended.

"Our Page delights in the success
of four years of KSKJ baseball and
two record breaking years of bow-
ling. But, let us not stop there! Our
athletes are proficient in all lines and
can make a name for themselves and
our Union, if we but organize.
Joliet is known as one of the centers
of KSKJ activity. We will recognize
that assumption if it places a base-
ball team on the floor this fall,"
he stated.

He concluded his talk by thanking
the people of Joliet for their congenial
hospitality, with hopes that the
east would some day be afforded the
opportunity, to return in part, the
favors bestowed upon him and the
visitors.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

CHARACTER IN LEAD PENCIL

Scientific investigators of child-life
tell us that in no way does a boy or
girl reveal their trait more than in the
manner in which they sharpen their
lead pencils. Here is seen whether a
child is impulsive, destructive, waste-
ful, impatient, criminal, easy-going,
artistic, considerate, economical, care-
ful or thoughtful, says Tit-Bits.

The child who gouges out great
pieces from the sides of his pencil
shows impulsiveness and generosity. If
he breaks off a chunk with his finger-
nails he shows destructiveness and dis-
regard for the rights of others. Should
he smooth his pencil down to a long
point he shows an artistic temperament
and a considerate disposition. If he
cuts his pencil off in a stub, he shows
economy, carefulness and quickness.

In fact, the way children sharpen
their pencils is a very clear indication
of what sort of men and women they
are likely to be.

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

BE A SELF STARTER

Every boy knows that a car with a
self-starter "has something" over a
car that has to be cranked. The same
principle may be applied to people.
Those who are self-starters have what
we call initiative. Opportunity is look-
ing for the boy with initiative. And
ing for the boy who is simply the boy
who is he? He is simply the boy who
can do the right thing at the right time
and in the right way—without being
told—or at least not rely upon his
"boss" to tell him every time just how,
when and why. If you follow instruc-
tions and follow them well, you are
above the average. There will always
be a place for you in the world. But
if you do more than you are really
supposed to do, you are among a chosen
few. You have initiative. This simply
means that you have the power the
create. Most boys and men merely
imitate. It is well to imitate accurately
what is good and noble and inspiring.
But how much better it is to create,
to have initiative.

F. J. GOSPODARIC WILL SUPERVISE CENSUS TAKING

Will Be in Charge of Work in
Will and Kankakee Counties
HEADQUARTERS HERE

Joliet, Ill. — Frank J. Gospodaric
former mayor of Rockdale, has been
appointed census supervisor for Will
and Kankakee counties, comprising the
eleventh federal district in Illinois, ac-
cording to the announcement received
from Washington, D.C., from W. M.
Stewart, director of census.

Mr. Gospodaric, with the aid of 10
or more enumerators, will have the
task of counting the inhabitants of Will
and Kankakee counties. It has been
estimated that at least 150,000 persons
reside in the two counties.

Detailed reports concerning indus-
try, agriculture and other information
of value to the Department of Com-
merce will be gathered by the enumer-
ators.

Headquarters for Will and Kankakee
counties will be established in Joliet,
where all reports will be filed.

Actual work on the census taking
will not be started until April 1, 1930.
Details and plans for the work will be
set up Jan. 1.

Census enumerators in cities and
suburbs will be given two weeks time
in which to get the required informa-
tion from their districts and will be ap-
pointed as nearly as possible on the
basis of one to every 1,800 persons. It
is probable, however, that in order to
speed up the work the number assigned
to each enumerator may be much less
than 1,800.

In the rural districts enumerators
will be allowed 30 days in which to
make their count.

Pay 4 Cents Per Head

Enumerators in the urban and sub-
urban districts will be paid on the basis
of 4 cents for each person canvassed
while those in the rural districts will
receive slightly higher compensation
per name. Bureau officials anticipate
the average enumerators will receive
from \$5 to \$8 per day.

When the work starts here bound-
aries for city and rural districts will be
fixed and each enumerator will be given
a portion of the district to cover.

In addition to counting each person
census takers must file reports on the
number and acreage of farms, the can-
vass of the unemployed, and statistics
of a mercantile and industrial nature.

Salary and Bonus

The salary of the census supervisor
is \$1,800, and in addition a bonus for
every 1,000 persons and a bonus for
every 100 farms in the district.

Mr. Gospodaric has been active in
Republican politics, he was a candi-
date in the Republican primaries for
county clerk. He is a member of the
national finance committee of the
K. S. K. J., a fraternal organization
having headquarters in Joliet that has
a membership of 35,000. He is at present
engaged in the real estate and in-
surance business, with offices in the
Rialto building.—Joliet Herald-News

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

THE DANISH FLAG

The Danish, consisting of a large
white cross on a red field, is the
oldest unchanged national flag in ex-
istence. About 1218 during a crusade
led by King Valdemar of Den-
mark, the King and his followers
were surprised in Camp by the enemy
and the Danes were saved by the
personal courage of their king. Ac-
cording to a legend, a red banner
bearing a white cross appeared in
the sky at the most critical moment
of the battle. King Valdemar took
this as an answer to his prayers and
a promise of aid from heaven. After
defeating the enemy the king adopted
this banner as the standard and
called it "Dannebrog," meaning
"Danes Cloth." Apart from this le-
gend, there is unquestioned proof
that the Danish flag has been in
continuous existence as the national
flag, since the thirteenth century.

Babe's Home Run Record

Year	No. of Runs
1915	4
1916	3
1917	2
1918	11
1919	29
1920	54
1921	59
1922	41
1923	46
1924	28
1925	47
1926	60
1927	54
1928	30
1929	500

OUR PAGE ADVOCATES

1. Extensive sport program.
2. K. S. K. J. Baseball Leagues.
3. Tennis tournament.
4. Bowling tournament.
5. Golf tournament.
6. Basketball league.
7. An athletic fund.
8. A national K. S. K. J. athletic association.

SMILE-O-METER

Original & Adapted
DOX KRAX

If a woman can't convince a man
without an argument the case is
hopeless.

What a Dig
"Imagine," said the young fellow
with the instrument. "I promised
my family I never would be a saxo-
phone player."
"Well," said the frank band leader,
"you've kept your promise."

Tolminci

ZGODOVINSKI ROMAN
SPECIAL IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

"Obljubita vse, a govorita previdno!"

Radetič je menil proti Formentiniju:

"Bojim se, da vse obljube ne bodo nič izdale."

"Maloverni ste," je rekel Formentini prepirčan, da bo imel uspeh. Radetič ni rekel nič, le rahlo zaničljiv nasmehek mu je obrobil ustnice. "Čudni ljudje," je morda mislil, "vsi so tako strašno uverjeni o dobrem. Ali zares ne znajo misliti? Ali zares prav nič ne vedo, kako strašno so ponižali človeka v tlaču! Kar od strahu in slepega spoštovanja jim bo padel na kolena pa obžaloval! Zlahta lehkoživa! Ne pomislijo, da dela obup iz mladicev tigre in leve."

Nekaj minut kasneje je že gnal s Formentinijem na konju po solkanski cesti. V cerkvi pri svetem Antonu je udarila ura deset, ko sta moža prešla mestni obris. Gonila sta konja naravnost v kmetiško vojsko, ki je vrela temna od Solkana proti mestu. Nekaj bežičnih črnidov, ki niso bili trezni, ji ma je prišlo naproti. Komaj so se toliko zavedli, da so znali pozdraviti.

"Glej," je vzkliknil Radetič veselo, "kako se jim mudi brati mesto."

Nekaj streljajec naprej so zajele prve kmetiške tolpe odposlanca. Dvajset in še več mož se je vrglo konjema v valet. Radetič je potegnil sabljo.

"Poslancema odprto pot!"

Samo eden je še visel v vajetih. Radetič ga je udaril s ploško sabljo po hrbtu, da se je od bolečine skrivil in omahnil v stran. Tedaj pa se je dvignilo od vseh strani orožje proti njima: kose, vile, sekire, železne trentarske palice in šuma lesenih opalik. Ogljušljiv krik se je razlegel.

"Sveta Devica," je vzkliknil Formentini, ki vsega tega ni pričakoval ne bil vajen.

Radetič je stisnil konja v bokih, da se je plašil in vzpel na noge. Še enkrat je zaklical mož:

"Poslancema pot! Kje so vaši vodje?"

Kretal je s konjem tako hitro in ročno, da se je množica ob njem lepo umaknila in z začudenjem strmela na čudno igro živali in moža.

"Kaj si pajac, da plešeš?" je vzkliknil nekdo.

"Primiti ga, potegnite ga s konja!"

"Potegni, če moreš!" je ne kdo drugi ugovarjal.

Nekaj drznih ljudi je vendar skušalo zopet zajeti konja Jezdec se jih je zopet otresel.

"Saj ni človek, sam hudič je!" so vpili ljudje.

Radetič se je ozrl na Formentinija in se nasmešnil.

"Za norca nas ima, ubijte ga!" je vpil nekdo.

Tedaj je bilo čuti zaporedno dvojni klic.

"Mir!" je viknil Radetič, isti je zaklical Gradnik.

Ljudje so utihnili. Gradnik se je preril pred Radetiča in vprašal:

"Odkod prihajata? Kaj že lita?"

Radetič je molče zatikal meč v nožnico. Tudi Formentini ni rekel nič.

"Zdaj res ne vem, ali sta od strahu glas zgubila pa pozabila, kdo ju je poslal," je dejal Gradnik posmehljivo. Nekateri so se zasmejali. Radetič je vrgel zopet s konjem.

"Merite, možje, če ne da miru," je velel Gradnik in sam

segel po pištolo.

Kakih petnajst pušk se je obrnilo od vseh strani v Radetiča. Radetič je razjahal in dejal mirno Gradniku:

"Tepec si. Ali ne vidiš, da bi sami po svojih streljajih?"

Strogo je dodal: "Ukazal si, naj merijo na podglavarjevega poslanca. Pa še sam si vlekel orožje. Smrt si zaslužil za to predrznost, kmet. Na mestu bi te moral kaznovati."

"Poskusi!" je odvrnil mirno Gradnik.

"Pod puškami ne govorim," je odvrnil Radetič in segal z nogo konju in streme. Brez povelja so povsili ljudje puške. Tedaj je pomignil Radetič Formentiniju, naj govori. Ta je bil še tako presenečen, da ni našel takoj glasu. Potem je izvlekel patent, ga predal Gradniku in tolmačil, naj pošljejo podglavarju trideset mož, ki naj povedo, česa dolže Bandela.

"Saj že imate prav toliko naših ujetih," je rekel Gradnik. "Vprašajte jih."

Formentini se je ozrl prosoče na Radetiča. Ta je rekel:

"Ljudje, ne dajte se zapeljati od teh, ki vas ščujejo."

"Ali vas kdo šunta?" je vprašal Gradnik svoje ljudi. Radetič je velel:

"Poslušajte glas pameti, ljudje! Kar vam podglavar ponuja, je vse, kar morete doseči. S silo ne boste opravili nič. Podglavar ima vojake."

Gradnik se je zasmejal: "Če bi jih imeli, bi jih že davno poslal nad nas."

"Branili bomo mesto do zadnjega," se je razburil Radetič.

"Branite ga, če bo čas," je odvrnil Gradnik.

"Torej ne pošljete svojih mož?" je hotel vedeti Radetič.

"Pošljemo," je odgovoril Gradnik, "ko bomo na Kornju."

Obrnil se je k svojim in velel: "Naprej, nad Gorico!"

Radetič in Formenti sta obrnila konja in pustila kmetiško vojsko za seboj. Pred mestnimi vrati s plašnimi čuvaji je rekel Radetič svojemu spremeljavalcu:

"Mislim sem, da so drhal. Pa so prava vojska."

"Če bi poveljnika imeli," je pozabil Formentini, kako se je še nedavno bal tudi vojske brez poveljnika.

"Imajo ga," je rekel Radetič. "Bil bi junak v poštenem boju." Tako pa bo padel pod rabljem."

Spodbodel je konja. Bil je še tešč . . .

"Tolminci grede!"

Strah se je polastil vsega mesta, ko se je raznesla ta vest. Hišni gospodarji so zapirali vrata. Trgovci, peki, krčmarji in mesarji so pa še premišljali, kaj naj store. Ko je razburjenje naraščalo spriče begajočih črnidov in mestnih čuvajev, ko je začelo vrhu tega še pri svetem Antonu zvoniti kakor k požarju in je jeknil z gradu topovski strel iz mortale, so se zaprle tudi trgovine. Čuti je bilo razburjene glasove, da bodo kmetje rušili in zaigali. Vzkliki jasne nejevolje proti podglavarju, ki ščiti davkarje in Bandela, so se oglašali. Bilo je dokaj nezadovoljnih, nečev, ki so kazali neprikrito, da se bodo pridružili kmetom. Med temi so bili zlasti mesarji, ki jih je vodil močni Zorut. Ti isti trenutek sta se pripodila Radetič in Formentini. Od mestnih vrat nad kromom se je razlegel šum množice.

"So že tu!" je zdajci zaklical mesar Zorut. Res se je počrnil

na ulico od cerkve svetega Antona dol, kjer so stopili prvi kmetje v mesto. Po ulicah so begali ljudje. Razkustrana Benaka je privihrala od svetega Janeza in vpila bolestno:

"Zino, moj Zino!"

Našla je potepnega otroka in ga jokaje in smerjaše vlekla s seboj. Po hišah v oknih je bilo opaziti dokaj nemirnih obrazov. V nekaj minutah so kmetje napolnili ves široki prostor na Kornju. V svojih domaćih oblekah iz rjavca sukna, meziana ali samo v prtenicah, s klobuki, ki so imeli široke kraje, za katere so bili zaleteni šojino in drugačno perje, so bili kaj mrka vojska, zlasti še, ker niso bili praznih rok. Temveč imeli orodje, ki je tem bolj strašilo, ker ni bilo one vrste. Vendar je bilo videti, da ljudje, oboroženi strahovito, niso tako strašni. Nekako v zadregi so se prerivali, ogledovali se radovedno, govorili bolj tiho nego glasno, kakor da se boje. Mesar Zorut je gledal mirno čez nje. Bil je za glavo višji. Na krat se je premaknil in se fil k znanemu človeku.

"Me poznaš?" je vprašal.

"O, Zorut!" je vzkliknil nagovorjeni. Bil je Pavšič iz Kronberga. Zasmel se je in dejal:

"Kaj praviš?"

"Kaj pravim? Da je prav tako," je dejal Zorut.

"Ali slišite, Tolminci?" je zavpil Pavšič. "Le nič se ne bojte. Meščani drže z vami."

"Le po Bandelu!" je vzkliknil pritrjevaše Zorut in začel bližnjim stiskati roke. Kmetje so se otresli svoje prvotne osuplosti. Razgibali so se vedro. S smehom na poštenih obrazih pa s znaki prijaznosti so skušali potolažiti in pomiriti plahe obraze v oknih. Peki so začeli odpirati svoje prodajalne krčmarji so odprli krčme. Tedaj je privihral po gosposki ulici mestni sodnik Brunetti.

"Peljem vas pred gospoda podglavarja," je klical in se klanjal. Ni bil plah. V svojem mestu je bil gibek in spreten. S prikupljivim nasmehom pa s tujim naglasom je vabil.

"Peljem vas! Kje so vaši župani? I vostri decani! Za mano, možje, za mano!"

Dobrodušno so se mu smejali Tolminci. Nekateri so prepoznali v njem poslanca iz Solkana. Drugi so klicali, naj bo mir.

"Župani vkup," je bilo čuti. Klic se je ponovil v vse strani. Ljudje so se začeli prerivati. Oglašilo se je do sedemdeset mož, ki so načelovali tolminskim občinam.

"Za mano, gospodje!" je klical Brunetti.

"Ali naj gremo?" je vprašal tedaj Andrej Laharnar Grad-

nika.

"Prav," je pritrdil.

"Dobro opravite, postavite se!" so klicali ljudje, ko so se kmetiški odbranci postavili k sodniku, da jih povede.

"Orožje pustite tu!" je zaklical Gradnik.

"Seveda," je rekel Čepovaneec Podgornik. Primož Podoreh je usmeril svoj korak ob sodnika.

"Ali Gradnik ne gre z župani?" je bilo ališati med ljudmi.

"Ne," je povedal. "Ostanem tu. Saj je županov dovolj."

Ozrl se je v okno nad seboj. Mlado mestno dekle je slonelo gori. Gradnik je nekam nagonso občutil, da opazuje prav njega. Bila mu je všeč pa je pozdravil:

"Dobro jutro, gospa!"

"Nisem gospa," je odvrnila s nasmehom mehke pomilovalnosti. Tudi Gradnik se je nasmešnil. Meščanka je vprašala:

"Ali si oženjen?"

"Nisem!" je odgovoril, pa se spomnil Tine, ki je prišla za njim, pa jo je potem, hvaležer ji, vrnil na Tolminsko.

"Če bi bil, bi te žena ne bila pustila v Gorico," je rekla meščanka.

"O, tu jih je mnogo, ki imajo žene in otroke, pa so prišli," je odgovoril.

"Ali nič ne mislijo, da jih bodo s smrtjo kaznovali?"

Neprijazno jo je pogledal Gradnik in odvrnil:

"Saj nismo roparji, da bi nas na smrt sodili."

(Dalje prihodniti)

POZOR SLOVENC!

Imam na prodaj lepo loto v Youngstownu, Ohio, in sicer na Robinwood Ave. Katerega vesel to zemljišče kupiti, naj piše na:

Martin Robek,
Box 224 Moon Run, Pa.
(Adv. 36-37)

FRANK DROBNICK

zastopnik

Pueblo Music Co.

1319 E. Evans Ave.
v Bessemerju

Slovenska trgovina in zaloga

KLAVIRJEV (PIANO)

RADIO APARATOV

VICTROL IN GRAMOFONSKIH PLOŠČ

ZASTAVE, BANDERA,

REGALIJE in ZLATE ZNAKE

za društva ter člane K. S. K. J. izdeluje

EMIL BACHMAN

1845 So. Ridgeway Ave. Chicago, Ill.
Pišite po cenik!

OBVESTILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjava sorodnikom in prijateljem, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja najunemu ljubljemu sinu

Ernest Dreshar

v starosti 18 let. Po kratki in mučni bolezni je dne 16. avgusta za vedno zatisnil oči.

Tem potom se zahvaljujem sorodnikom in prijateljem, ki so mi stali na strani v naših težkih urah žalosti. Lepa hvala vsem onim, ki so se udeležili pogreba, in ravno taka hvala za podarjene vence blagopokojniku.

Dragi nam Ernest:
V grobu tihem tamkaj sniva
večno spanje Ti sedaj!
V miru bojem je počival,
večna luč Ti sveti naj!

Zalujoča ostala:
Vinko Dreshar, oče; Mary Dreshar, mati.
Roseland, Ill., 23. avgusta 1929.

Lepe tiskovine

za vaše druživa, za trgovce, posameznike, za vsakršne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski tiskovni hiši v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času raznolično in

točno postrežbo

Se pripravljamo društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzemamo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Moške obleke

Po meri izdelane samo

\$25

CISTA VOLNA — PURE WOOL
Mi vam izdelamo krasno obleko po meri za samo \$25.00. Polejte je tukaj, sedaj je prilika. — Ne odlašajte.

\$25 samo \$25

JOHN MOČNIK

KROJAC
6517 St. Clair Ave.
Rand. 3131
Cleveland, Ohio

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave, Knapovo lečmenovo kavo in importirana zdravila, katere priporoča magr. Knap v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je navedeno popisana vsaka rastlina za kaj se rabl. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

IMPORTIRANE KOSE

in drugo orodje iz Jugoslavije. Garantirane kose z rinchom.

24, 26, 28, 30 in 32 palcev	\$2.00
6 kos po	1.75
3p	.50
Klepalno orodje	1.30
Branilni kamen "Bergama"	.50
Motika	.50
Pralica	.30
Ribežen za repo z dvema nožema	1.30

Polnina prsta

MATH PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

VOZNI RED PARNIKOV

Za one, ki so v teku prihodnjih par mesecev namenjeni v stari kraj, navajamo tu odhod najboljših parnikov iz New Yorka:

31. avgusta, St. Louis (nov), Hamburg
7. septembra, Leviathan, Cherbourg.
7. septembra, New York, Cherbourg.
10. septembra, Saturnia, Trst.
11. septembra, "Aquitania" (srednje evropski izlet), Cherbourg.
12. septembra, Bremen, Bremen.
13. septembra, Paris, Havre.
14. septembra, Majestic, Cherbourg.
18. septembra, Berengaria, Cherbourg.
18. septembra, George Washington, Bremen.
20. septembra, France, Havre.
20. septembra, Olympia, Cherbourg.
21. septembra, Milwaukee (nov), Hamburg.
25. septembra, Mauretania, Cherbourg.
26. septembra, Leviathan, Cherbourg.
27. septembra, Ile de France (jesensko potovanje), Havre.
28. septembra, Vulcania, Trst.
28. septembra, Berlin, Bremen.
2. oktobra, Aquitania, Cherbourg.
4. oktobra, Paris, avre.
4. oktobra, Majestic, Cherbourg.
4. oktobra, Bremen, Bremen.
5. oktobra, St. Louis, Hamburg.
9. oktobra, Berengaria, Cherbourg.
12. oktobra, Olympia, Cherbourg.
18. oktobra, Saturnia, Trst.
18. oktobra, Ile de France, Havre.
19. oktobra, Deutschland, Hamburg.
25. oktobra, Paris, Havre.
25. oktobra, Bremen, Bremen.
26. oktobra, Milwaukee, Hamburg.
26. oktobra, Majestic, Cherbourg.
31. oktobra, Muenchen, Bremen.

Za vas nadaljna pojasnila glede cen kart, potnih listov in drugih zadev se obrnite na

PRUDENTIAL BANK

(ZAKRAJSEK AND OREARK)
622 — 9th Avenue
NEW YORK, N. Y.

JESENSKA SKUPNA POTOVANJA V STARI KRAJ

Z ozirom na razna vprašanja naših rojakov poročamo, da priredimo sledeča skupna potovanja v stari kraj to jesen na najnovejšem in največjem parniku Francoske parobrodne družbe "Ile de France"

Prvi izlet 6. SEPTEMBRA 1929

Drugi izlet 18. OKTOBRA 1929

Božični izlet 8. DECEMBRA 1929

Kakor vedno, so nam tudi za te izlete dodeljene najboljše kabine, in kdor si želi zagurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov itd. pišite na domačo

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

KALIFORNIJSKO GROZDJE

Kot že zadnjih deset let, tako zopet tudi letos razpošiljam od tukaj izvrstno in fino kalifornijsko grozdje. Ako želite naročiti celo karo ali več dobrega kalifornijskega grozja, tedaj se obrnite na naslov:

JOSEPH P. KRISTAN
P. O. Box 587, Fresno, Calif.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NARE CENE SO PO DNEVNEM KURZU podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih naznakah, plačljivih po starejši pošti ali pa v čekih (draftu); plačljivih po tamošnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POSILJATEV in prepričani bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedeti dnevene cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljave bodo dosegle vaše ljudi naj li ti žive v kaki zakotni goraki vasi ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade. Kapital in rezervni sklad naše banke presegata svoto \$740.000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON St. :: JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, pred. Chas. G. Pearce, kasir
Joseph Dunda, pomoč. kasir

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

ALI BOSTE POSLALI KAJ DENARJA NA SPOMLAD V STARI KRAJ?

Če ste tega mišljenja, potem se vam bo izplačalo, da pridete v našo banko.

Mi izvršujemo že dvainsedemdeset let razne bančne posle, in med tem časom smo imeli priliko doseči izvanredno ugodnost pri pošiljanju denarja v inozemstvo.

Ker imamo skupne trgovske zveze z raznimi denarnimi zavodi širom sveta, zato vam lahko nudimo in damo najnižje cene pri nakazilih denarja v vašo staro domovino

Najstarejša in največja banka v Jolietu.
Skupno premoženje nad \$18,000,000.00

THE OLDEST AND LARGEST BANK IN JOLIET